

ЗАПИСНИК
са Двадесете редовне сједнице Скупштине Општине Фоча,
од 16. марта 2023. године

Двадесета редовна сједница Скупштине Општине Фоча одржана је у четвртак, **16. марта 2023. године**, у сали Центра за културу и информисање, у Фочи, са почетком у 9.00 часова.

Сједницом је председавао **Срђан Драшковић**, председник Скупштине Општине Фоча.

Сједници су присуствовала 23 одборника.

Председник Скупштине је констатовао да Скупштина има кворум за одржавање сједнице и да може пуноважно радити и одлучивати.

Сједници нису присуствовали одборници: Миомир Бојат и Миливоје Достић, који су најавили одсуство и оправдали изостанак са сједнице.

Поред одборника, сједници су присуствовали и:

- начелник Општине Фоча, Милан Вукадиновић,
- начелници одјељења из састава Општинске управе Општине Фоча.

Сједници су присуствовали и:

- обрађивачи радних материјала,
- Огњен Бодирога, народни посланик у Народној скупштини Републике Српске,

као и представници субјеката:

- Општинска борачка организација Фоча,
- ЕУФОР, јединица ЛОТ, Канцеларија у Фочи,
- средства јавног информисања (Радио Фоча).

Прије преласка на разматрање Приједлога дневног реда сједнице, председник Скупштине је образложио да је добио Обавјештење о иступању из политичког субјекта Народни демократски покрет, од 14. марта 2023. године, којим га одборник Драгослав Станојевић обавјештава да иступа из састава овог политичког субјекта из разлога актуелних дешавања у врху ове странке, уз најаву да ће у наредном периоду у Скупштини наступати као самостални одборник и остати члан скупштинске већине.

Он је прочитао текст наведеног Обавјештења.

Председник Скупштине је прочитао Приједлог дневног реда, који је утврдио Колегијум Скупштине на својој Осамнаестој сједници, од 7. 3. 2023. године.

Он је констатовао да су одборници добили радне материјале за предложене тачке дневног реда, а да су име на клупе, непосредно пред почетак сједнице, достављени:

- Одговори на одборничка питања, са 19. редовне сједнице Скупштине,
- Извјештај Комисије за статутарна питања и прописе.

Предсједник Скупштине је отворио расправу о Приједлогу дневног реда.

За дискусију се јавио одборник **Милорад Костић**.

Он је, у име Клуба одборника СДС-а, предложио да се са дневног реда повуче тачка 15. Приједлог одлуке о покретању поступка статусне промјене Центра за културу и информисање са п.о. Фоча, уз оцјену да су разлози који су наведени у образложењу Приједлога одлуке нејасни и штури, а нису обављени ни разговори са радницима Центра по овом питању, па Скупштина треба да поступи на исти начин као кад је са дневног реда повукла извјештај за предузеће „Извор“ а.д. Фоча.

Предсједник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о приједлогу одборника Костића.

Након извршеног гласања, он је констатовао да приједлог за повлачење тачке 15. из Приједлога дневног реда **није усвојен** („за“ је гласало пет одборника, један одборник је гласао „против“, а 17 одборника је било „уздржано“).

Предсједник Скупштине је ставио на гласање Приједлог дневног реда.

Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, већином гласова („за“ је гласало 17 одборника, пет одборника је гласало „против“, а један одборник је био „уздржан“), усвојила сљедећи

ДНЕВНИ РЕД

1. Записник са Деветнаесте редовне сједнице Скупштине Општине Фоча, од 30. јануара 2023. године,
2. Информација о реализацији закључака са Деветнаесте редовне сједнице Скупштине Општине Фоча, од 30. јануара 2023. године,
3. Извјештај о раду Начелника Општине Фоча за 2022. годину,
4. Програм рада Начелника Општине Фоча за 2023. годину,
5. Приједлог програма уређења грађевинског земљишта за 2023. годину,
6. Приједлог програма заједничке комуналне потрошње за 2023. годину,
7. Приједлог програма утрошка средстава од шумских сортимената за 2023. годину,
8. Приједлог програма утрошка средстава од концесионих накнада за 2023. годину,
9. Приједлог програма утрошка средстава од водних накнада за 2023. годину,
10. Приједлог одлуке о утврђивању просјечне коначне грађевинске цијене 1 m² корисне површине стамбеног и пословног простора на подручју општине Фоча у 2022. години,
11. Приједлог одлуке о утврђивању просјечних јединичних цијена радова комуналне и друге јавне инфраструктуре и уређења јавних површина,
12. Приједлог одлуке о висини накнаде за трошкове уређења градског грађевинског земљишта за 2023. годину,
13. Приједлог одлуке о приступању изради измјена и допуна дијела Регулационог плана „Бараковац“ Фоча (друга одлука о измјени од усвајања Плана),
14. Приједлог одлуке о комуналним таксама,
15. Приједлог одлуке о покретању поступка статусне промјене Центра за културу и информисање са п.о. Фоча,
16. Приједлог одлуке о оснивању Територијалне ватрогасно-спасилачке јединице Фоча,
17. Информација о стању рјешавања управних предмета у 2022. години,

18. Информација о положају расељених лица, повратника и корисника алтернативног смјештаја на подручју општине Фоча,
19. Одговори на одборничка питања,
20. Одборничка питања,
21. Иницијативе одборника,
22. Текућа питања.

АД – 1. Записник са Деветнаесте редовне сједнице Скупштине Општине Фоча, од 30. јануара 2023. године

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Записнику.

Није било пријављених за дискусију.

Предсједник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о Записнику. Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, једногласно („за“ су гласала 23 одборника), донијела

З а к љ у ч а к

Скупштина Општине Фоча усваја Записник са Деветнаесте редовне сједнице Скупштине Општине Фоча, од 30. јануара 2023. године.

АД – 2. Информација о реализацији закључака са Деветнаесте редовне сједнице Скупштине Општине Фоча, од 30. јануара 2023. године

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Информацији.

Није било пријављених за дискусију.

Предсједник Скупштине је констатовао да је Скупштина Општине Фоча **упозната** са Информацијом о реализацији закључака са Деветнаесте редовне сједнице Скупштине Општине Фоча, од 30. јануара 2023. године.

АД – 3. Извјештај о раду Начелника Општине Фоча за 2022. годину

Уводно излагање о Извјештају о раду дао је Милан Вукадиновић, начелник Општине Фоча.

Он је образложио да Извјештај добрим дијелом карактерише наставак започетих активности на реализацији планираних пројеката које је, као Начелник Општине, зацртао да уради у овом мандату, заједно са Скупштином и својим сарадницима.

Година 2022. је била изузетно тешка, послије короне је дошла криза изазвана ратом у Украјини, тако да се у протеклој години ништа није могло да предвиди, због пораста цијена материјала, транспорта и осталих трошкова тешко је било планирати износе за пројекте коју су изгласани, али се, и поред свега, претходна година завршила успјешно.

Враћено је око 3,3 милиона КМ доспјелих кредитних обавеза, без новог кредитног задужења.

Није уведен ниједан намет грађанима у погледу комуналних услуга.

Рад Начелника Општине је био јаван и транспарентан и свака одлука је спроведена кроз Скупштину, што ће се радити и у наредном периоду.

Он је спроведене активности подијелио у неколико области: капиталне инвестиције, инфраструктурни пројекти, локални економски развој, социјална и здравствена заштита, образовање, спорт и култура и редовне активности.

Он је навео капиталне инвестиције у 2022. години.

Завршено је асфалтирање локалних путева, у укупној дужини од 13 километара у пет мјесних заједница: Миљевина, Брод, Закмур, Јошаница и Годијено, средствима од милион КМ, које је одобрила Влада Републике Српске.

Асфалтирано је 3,5 километара пута десном обалом Таре, у сарадњи са Владом РС и ЈП „Путеви Републике Српске“, у износу од 540.000 КМ. Он је изразио наду да ће се проглашењем Парка природе „Тара“ асфалтирати комплетна дионица, уз захвалност рафтерима из Фоче који су, уз материјалну подршку Општине, организовали Свјетско првенство у рафтингу и општину Фоча промовисали у свијету као туристичку рафтинг дестинацију.

Асфалтиране су улице, извршена је реконструкција локалних путева у скоро свим мјесним заједницама, према листи приоритета савјета мјесних заједница.

Завршени су имовинско-правни односи, промјена културе земљишта, главни пројекат и еколошка дозвола за изградњу нове санитарне депоније Филиповићи.

Након спроведене процедуре, изабран је извођач радова за изградњу зграде за младе брачне парове. Завршен је први круг одабира са 38 младих брачних парова, па је расписан нови јавни позив за преосталих 12 стамбених јединица, на који се већ пријевило преко 20 младих брачних парова, за цијену 1 m² стана од 1.350 КМ. Издава је грађевинска дозвола за извођача радова и тако ријешене све дилеме.

Реконструисана је зелена пијаца, у сарадњи са швајцарским „Каритасом“, уз уважавање културноно-историјског наслеђа, које је под заштитом БиХ и РС, уз најаву да ће се у догледно вријеме завршити санитарни дио.

Вођене су активности везане за изградњу старачког дома, организовано је низ састанака са инвеститорима који су расположени да граде смјештајне капацитете за студенте који похађају студијски програм на енглеском језику, уз посебан фокус да се старачки дом гради у Миљевини.

Он је дао пуну подршку пројектима изградње хидроенергетских објеката на Дрини и Бистрици, на чијој изградњи ће бити ангажована бројна оператива из Фоче и цијеле регије, уз значајан прилив у буџет Општине од два милиона КМ годишње.

Приведени су крају радови на партерном уређењу Храма Светог Саве, за које је Општина Фоча у 2022. години издвојила преко 560.000 КМ. Освештење Храма је планирано на прољеће ове године, уз присуство представника из Синода СПЦ.

Завршено је попличавање дијела градског трга Краља Петра Првог, а приводе се крају и радови на реконструкцији фонтане и градске чесме код споменика, уз учешће Општине и „CRS“, са по 50%, око 60.000 КМ.

Спроведене су припремне радње за реконструкцију зграде Центра за културу и информисање у пројекту утопљавања и замјене столарије, по пројекту енергетске ефикасности, у сарадњи са Фондом за заштиту животне средине Републике Српске.

Извршена је санација двије постојеће котловнице за грејну сезону у заједницама етажних власника, уз помоћ Општине.

У току су радови на увођењу новог 10 KV далековода из трафостанице Луке, што ће значајно растеретити постојећу електро-мрежу.

Спроводе се активности око изградње гараже у центру града, иза објекта Центра за културу и информисање.

Ријешени су имовинско-правни послови, у току је израда главног пројекта, па су створени предуслови за проширење Студентског дома, који би могао постати Студентски центар, који ће се звати „Академик Бориша Старовић“.

Обезбијеђена су средства за изградњу стадиона са вјештачком травом у Доњем Пољу, у сарадњи са Фудбалским савезом БиХ, који издваја преко 500.000 КМ, а Општина Фоча учествује са 70.000 КМ.

Прибављено је стручно мишљење за изградњу фабрике воде, за коју је инвеститор добио концесију на 50 година, гдје би се запослило 20 - 30 радника. Ова инвестиција неће угрозити Основну школу на Поповом Мосту, а за јавну лицитацију ће се понудити оно што буде од слободног земљишта.

Он је образложио позиције из Извјештаја које се односе на инфраструктуру.

Извршено је асфалтирање улица и реконструкција локалних путева у свим мјесним заједницама, у укупној дужини од 13 километара.

Уређен је и очишћен дио корита Дрине, у сарадњи са једном међународном организацијом. Урађен је главни пројекат на заштити обала Дрине и Ћехотине кроз градско језгро и сада се траже екстерна средства за критичне локације: Ушће, дио око Аква парка и дио око Дјечијег вртића.

Кроз пројекат „Партиципативно буџетирање“, издвојена су средства за израду фасаде на згради у Крајишкој улици.

На стадиону за мали фудбал, поред стадиона ФК „Сутјеска“, постављена је подлога са вјештачком травом, а разматра се могућност за постављање балон сале.

Завршено је асфалтирање и проширење паркинг простора у градским насељима. Коначно је ријешен паркинг простор код зграде Основног суда у Фочи,

Суфинансиране су санација кровова за заједнице етажних власника у којима има станова у власништву Општине и у којима живе социјално угрожене породице, као што је зграда „Формозе“ у МЗ Брод.

Изграђена је нова расвјета у мјесним заједницама: Миљевина, Брод, Драгочава, Рјечици и Јошаници, према њиховим приоритетима.

Редовно је вршено одржавање и обнављање парковске инфраструктуре и дјечјих игралишта у градским и приградским насељима, према приоритетима мјесних заједница: Горње Поље, Брод, Драгочава и Бараковац.

Завршена је изградња спортског игралишта у Душанову, уз Средњошколски центар, као и уређење плаже на Мачковцу.

У сарадњи са омладинским удружењима, постављени су шаховски реквизити на Тргу 9. јануар.

Он је најавио реализацију иницијативе Општинске борачке организације Фоча да једна улица у граду носи назив Улица Фочанских бригада, као и иницијативе да једна улица у граду носи назив „Академик Бориша Старовић“, а да једна од установа носи назив по проф. Олги Благојевић. Испред зграде Музеја поставиће се биста др Ристо Јеремић.

Завршени су радови на реконструкцији капеле на гробљу Божовац.

Пружена је подршка за изградњу спомен-обилежја у мјесним заједницама: Заваит, Јошаница и Миљевина, у сарадњи са борачким организацијама.

Он је образложио позиције из Извјештаја за локални економски развој.

Завршен је први јавни позив за заинтересоване предузетнике за закуп простора у Пословној зони Ливаде.

Након бројних иницијатива и ургенција према надлежним министарствима, започета је реконструкција регионалног пута према Драгочави, са коловозном траком од 5,5 метара, као и магистралног пута према Шћепан Пољу.

Зграда основне школе у Заваиту је дата за сједиште Парка природе „Тара“.

Дата је концесија за експлоатацију руде олова и цинка у руднику Мештревац, са којим ће се разговарати о реконструкцији постојећих путева.

Радна јединица Електродистрибуције Фоча је издвојила значајна средства за реконструкцију далековаода за ово подручје.

Успјешно је завршен јавни позив за приправнике са високом стручном спремом, чиме је за 31 приправника омогућено полагање стручног испита, а у току је одрађивање волонтерског стажа за 14 приправника.

У сарадњи са међународном организацијом „Каритас“ из Швајцарске, суфинасирано је запошљавање у дрвопреради, гдје је запослено 14 радника.

Отворен је текстилни погон у којем ради 17 радника, а постоји намјера послодавца да запосли још 10 нових радника.

У сарадњи са „Каритасом“, пружен је подстицај за 18 домаћинстава и предузетника у набавци машина и алата, у циљу развоја породичног бизниса.

Пружена је подршка пољопривредним произвођачима кроз правилник за подстицаје у пољопривреди, који се сваке године прилагођава условима пољопривреде на подручју општине Фоча, за додјелу сјеменског материјала, набавку опреме и механизације, додјелу субвенција за производњу млијека, воћарство, пчеларство, ратарску и сточарску производњу. У сарадњи са надлежним министарством, суфинансирана је набавка квалитетних приплодних грла оваца и стеоних јуница, за 10 пољопривредних газдинстава.

Подржани су пројекти развоја аутохтоних производа „Виа Дрина“, виртуелни центар, у сарадњи са НП „Сутјеска“ и невладиним организацијама, као и пројекти заштите и очувања животне средине у мјесним заједницама Брод и Миљевина.

Постављена је нова комунална опрема на више локација у граду.

У области социјалне и здравствене заштите, издвојена су значајна средства преко Центра за социјални рад.

Организована је хуманитарна акција „Подијелимо радост Божића“.

Пружена је подршка и помоћ старим лицима кроз пројекат „Старење и здравље“, који спроводи Црвени крст Фоча, а ради се на изради социјалне карте.

Он је образложио позиције из области образовања, спорта и културе.

Дјечији вртић је најбољи у Републици Српској, јер је ова установа добила низ награда на овогодишњем Новосадском сајму.

Постоји добра сарадња у свим областима са директорима основних и средњих школа. Општина је помогла у санацији крова на објектима основних школа, па је ред дошао и на Средњошколски центар.

Обезбијеђен је бесплатан превоз ученика и студената, као и стипендирање преко 150 студената, уз повећање износа стипендије са 80 КМ на 110 КМ, који се није мијењао од 2006. године.

Са предсједником РС, Жељком Цвијановић, обезбијеђено је возило за Удружење „Трачак наде“ и ријешен превоз дјеце из Мјесне заједнице Лазарево.

Пружена је подршка организовању студија на енглеском језику, омладинским и студентским организацијама, повећана су новчана издвајања за 16 спортских колектива.

Организовани су Свјетско првенство у рафтингу, Радничке спортске игре, меморијални и други турнири у малом фудбалу, одбојци и баскету.

Подржане су културне манифестације, „ОК Фест“, концерт код Аква парка, као и многобројне позоришне представе у Градском позоришту, Музеју, Центру за културу и информисање, „Фочанској кући“, уз промоције књига и вечери поезије, Зима у Фочи, Љето у Фочи, Дринска авантура, Дани боровнице и Викенд караван који је снимила Радио телевизија РС.

У погледу редовних активности, Општина је обезбиједила функционисање свих јавних установа и предузећа, уз рјешавање дугогодишњих нагомиланих проблеми у „Апотеци Фоча“ и предузећу „Извор“, који ће се ријешити и неће отићи у стечај нити у приватизацију. На рјешавању проблема замућења воде већ раде инжињери одговарајуће струке, у два правца, у зони санитарне заштите и на машинском дијелу и изради филтерских постројења.

У оквиру пронаталитетне политике, обезбијеђена је новчана помоћ за новорођенче незапослених родитеља, вишечлане породице, помоћ у огреву и зимници за вишечлане породице, као и суфинансирање пренаталних тестова, која идеја је потекла из Фоче и прихваћена од Владе РС за цијелу Републику Српску.

Уручено је 190 „поносних картица“ за вишечлане породице.

Набављена је додатна опрема за цивилну заштиту и заштиту од пожара.

Остварена је сарадња са савјетима мјесних заједница, сагледавањем стања на терену, са Полицијском управом Фоча, за уградњу видео-надзора и додатне саобраћајне инфраструктуре, са удружењима из Одбрамбено-отаџбинског рата и вјерским заједницама, која може да буде на бољем нивоу, посебно са Исламском заједницом, уз најаву да ће се издвојити средства за јеврејско гробље, на шта је указала и Комисија за вјерска питања.

За изградњу моста у Викочу средства су обезбијеђена искључиво залагањем одборника Изета Спахића.

Наставиће се активности на електрификација села, као и сарадња са пријатељским и братским општинама и градовима, као што је Херцег Нови.

Предсједник Скупштине, Срђан Драшковић, је отворио расправу о Извјештају.

У расправи су учествовали одборници: Дејан Павловић, потпредсједник Скупштине, Мирослав Авдаловић, Никола Вуковић, Мирослав Ристановић, Милош Милић, Крсто Ивановић, Драгослав Станојевић, Изет Спахић, Душан Бодирога, Мирослав Матовић, Татјана Шифорија, Бранка Драгичевић, Милорад Костић, Гордан Мاستило, Милан Николић и Срђан Драшковић, предсједник Скупштине.

Дејан Павловић, потпредсједник Скупштине, је истакао да је он лично и Клуб одборника СНСД-а дају 100% подршку актуелном Начелнику Општине, Вукадиновићу, са жељом да свој даљи рад настави у започетом правцу за напредак грађана општине Фоча.

Мирослав Авдаловић је оцијенио да Извјештај представља наставак започетих активности и реализацију планираних пројеката у појединим областима.

Асфалтирано је 13 километара локалних путева, а да се у задњих 30 година радило на такав начин, путеви би бли асфалтирани до центара мјесних заједница.

Асфалтирано је и 3,5 километара пута десном обалом ријеке Таре, што је значајан искорак за развој туризма.

За похвалу је пројекат изградња зграде од 50 станова за младе брачне парове, као и најава изградње старачког дома у Миљевини, који је потребан Општини јер се њени грађани налазе у старачким домовима у другим општинама, као што су Рогатица и Калиновик.

Он је подржао партерно уређење Храма Светог Саве, уз напомену да се на удаљености од 200 метара налази други вјерски објекат, Алаца џамија.

Општина је уложила максималан напор да се санирају неке котловнице у граду за грејну сезону и прегура зима.

Најава изградње новог блока Студентског дома показује да је Фоча отворен град, у којој студира око 2.000 студената, па и страни студенти из Индије, Кине, Италије, Бангладеша, од којих нема бојазни, већ само користи.

Он је сматрао да треба бити поносан на градњу хидроенергетских објеката, а да је изградња фабрике воде добра инвестиција која ће пружити могућност за запошљавање око 30 радника.

Он је изразио задовољство што је 31 лице са ВСС успјело да одради приправнички стаж, за улагање у образовање, спорт и културу, бесплатан превоз за ученике и студенте и стипендирање студената. Било је доста културних манифестација, спортских догађаја и турнира у баскету, одбојци и малом фудбалу, гдје су оживљени неки турнири.

Он је најавио да ће подржати Извјештај.

Никола Вуковић је истакао да је веома битно што је Општина све своје финансијске обавезе испуњавала на вријеме. Враћено је 3,3 милиона КМ кредитних средстава, без новог кредитног задужења, што треба користити само за капиталне инвестиције, као што су: водовод, нова депонија и сл.

Средства од Владе РС за асфалтирање локалних путева потрошена су плански, што треба наставити и у наредном периоду, јер је насипање путева само привремено рјешење, за једну сезону, а потроше се велика средства.

Средствима Владе РС асфалтирано је 3,5 километара пута десном обалом ријеке Таре, па у наредном периоду треба ургирати код Владе РС и Савјета министара БиХ да се настави асфалтирање овог путног правца, која је жила куцавица за развој рафтинг туризма и туризма општине Фоча. Са Парком природе „Тара“ увешће се одређени ред када је у питању број туриста који посјећују Општину.

Он је похвалио партерно уређење Храма Светог Саве, сматрајући да је добра иницијатива одборника Душана Бодирога да се испред Храма постави биста Светог Саве и Херцега Стефана Косаче и сугестију да се Градски трг и плато испред зграде Музеја ради по угледу на партерно уређење Храма Светог Саве.

Он је изразио задовољство због најаве да се старачки дом гради у Миљевини, као и због улагања у спорт, културне и друге манифестације које организује Туристичка организација.

Он је најавио да ће Клуб одборника СНСД-а подржати Извјештај и Програм рада Начелника Општине.

Мирослав Ристановић је сматрао да је први услов доброг рада Начелника Општине његова законитост у раду и стабилност буџета, а битно је и да није било судских спорова ни кредитних задужења, уз одличну сарадња са Владом РС.

У 2022. години је било више пројеката који су Општини донијели око 2.150.000 КМ екстерних средстава.

Радује најаву изградње старачког дома у Миљевини, који је потребан Општини, имајући у виду чињеницу да се око 40 суграђана налази у старачким домовима у другим градовима. Миљевина је добра локација за старачки дом, који ће бити у близини садашње амбуланте, гдје ради доктор медицине и доктор стоматологије, по осам сати, па ће се пружити здравствене услуге и корисницима старачког дома, а набављено је и санитарско возило.

Он је образложио да је председница Жељка Цвијановић, приликом боравка у Фочи, од Начелника Општине добила информацију да се Општина суфинансира пренаталне тестове у износу од 300 КМ, што је затим подржала и Влада РС јер је донијела одлуку о пуном финансирању пренаталних тестова у Републици Српској, уз утврђене индикације: труднице старије од 35 година, патолошки дабл тестови,

генетска обољења, што није случај за нашу општину. Очекује се да ће се оваквих тестова о трошку Владе РС урадити око 2.000, који су значајни, прије свега, што детектују Даунов синдром.

Он је похвалио изградњу зграде за младе брачне парове, гдје је интересовање показао и један број доктора из Дома здравља, као и партерно уређење Храма Светог Саве, изградњу фабрике воде, реконструкцију регионалног пута до Драгочаве и магистралног пута према Шћепан Пољу.

Милош Милић је похвалио то што је у 2022. години враћено 3,3 милиона КМ кредита, без новог кредитног задужења.

Свака капитална инвестиција у Општини је важна, а њих је у 2022. години било укупно 17, уз апел да се води адекватан надзор и контрола у извођењу радова.

Он је посебно нагласио партерно уређење Храма Светог Саве.

У области инфраструктуре у Извјештају је наведено 14 пројеката.

У области локалног економског развоја створени су услови за изградњу моста на Шћепан Пољу.

У Мјешајима су направљени репрезентативни објекти за инфраструктуру и обављање грађевинске дјелатности, која за собом повлачи и неке друге дјелатности.

Он је похвалио ангажовање 31 незапосленог лица са ВСС за одрађивање приправничког стажа, као и примање 14 волонтера из просвјетне струке.

Запослена су 63 нова радника. У једном погону је запослено 17 радника, а послодавац има намјеру да запосли још 10 лица.

Он је сугерисао да се настави пружање здравствених услуга у насељу Цапе, гдје постоји изграђен објекат за пружање здравствених услуга за грађана са подручја те мјесне заједнице.

У области културе, било је доста позоришних представа у Градском позоришту, као што је „Балкански шпијун“, гдје су глумили млади студенти из Фоче, као и елитни стручњаци из области позоришта, а сале су биле препуне.

Он је сматрао да се у 2022. години радило часно и поштено, није било домаћинског пословања ни расипништва, уз најаву да ће подржати Извјештај.

Крсто Ивановић је констатовао да је Општина Фоча у 2022. години вратила 3,3 милиона КМ кредитних средстава, а у тој години није било кредитних задужења, нити је било нових оптерећења за грађане.

Асфалтиран је велики број локалних путева у неким од мјесних заједница и дио магистралних и регионалних путева, уређене су путне комуникације, као и асфалтирана дионица пута: Фоча – Драгочава, вриједности 540.000 КМ.

Лијепо је урађен Храм Светог Саве, који остаје будућим генерацијама, за шта поcjетиоци из других општина дају позитивне коментаре за партерно уређење.

Он је похвалио што ће се у Миљевини градити старачки дом, јер се велики број старијих грађана са подручја ове општине налази у страчким домовима у Рогатици или Калиновику. Било је доста опструкција приликом избора локације, али су се сада стекли услови за изградњу старачког дома, који ће много значити за област здравствене његе и дефектологије.

Општина Фоча је добила привилегију да се прослава централне манифестације 30 година постојања Републике Српске одржи у Фочи.

Општина је обезбиједила средства, која нису мала, за такмичење за све ученике Средњошколског центра и основних школа са подручја Општине, који су на тим такмичењима остварили најбоље резултате.

Општина је обезбиједила бесплатан превоз ученика и студената.

Добар је потез што ће се градити нови капацитети Студентског дома за смјештај студената, имајући у виду садашњих велики број студената, сматрајући да би многи градови и општине у Републици Српској дали ко зна шта да имају медицински факултет који има Фоча.

За зграду за младе брачне парове постоји велико интересовање, што показује број пријава младих брачних парова на јавни оглас.

Он је сматрао да треба водити рачуна да се, поред зграде за младе брачне парове или на некој другој локацији, изгради и зграда за кадрове или за оне који су доселили у ову општину, а имају мање од седам година пребивалишта у Општини.

Сарадњом Општине са Средњошколским центром и основним школама омогућено је да 14 лица просвјетне струке обави волонтерски рад, који Општину кошта око 50.000 КМ, са уплатом доприноса.

У 2022. години свим мјесним заједницама је пружена помоћ у виду изградње путне комуникације, електрификације или изградње спортског игралишта.

Он је најавио да ће актуелном Начелнику Општине пружати помоћ докле год буде радио као до сада.

Драгослав Станојевић је констатовао да је у пет мјесних заједница: Годијено, Брод, Миљевина, Закмур и Јошаница извршено асфалтирање локалних путева, укупне дужине 13 километара, средствима Владе РС у износу од милион КМ.

У селу Брусна је асфалтирано 360 метара локаног пута, и то квалитетно; извођач радова је био „Србињепутев“. Он је изразио наду да ће се у Мјесној заједници Годијено наставити са даљим асфалтирањем локалних путева, имајући у виду да је то једна од најнасељенијих мјесних заједница, са доста млађег живља, из које је у Одбрамбено-отаџбинском рату страдало много бораца.

Он је похвалио и асфалтирање 3,5 километара пута десном обалом ријеке Таре, уз очекивање да ће се наставити асфалтирање овог путног правца.

Креће са градњом зграда за младе брачне парове, јер је изабран извођач радова и издата му је грађевинска дозвола. На јавном конкурс у је до сада прошло 38 младих брачних парова, а на нови конкурс се пријавило још 20 брачних парова.

Лијепо је уређена Зелена пијаца, уз поштовање амбијента Пријеке чаршије, што је много боље него што је било, а урадиће се нус просторије и нови садржаји.

Плато Храма Светог Саве је веома лијепо урађен. Он је подсетио да је некадашњи начелник Општине покојни Здравко Крсмановић први кренуо са изградњом Храма и донирао 5.000 КМ за његове темеље.

Асфалтирани пут Велечево - Драгочава је већ сада олакшао комуникацију, па је апеловао Начелнику Општине и надлежном одјељењу да ресорним министарствима и ЈП „Путеви РС“ упуте апел за наставак радова, за раскресивање, исправљање кривина и сл. на путу од Драгочаве према Годијену, а да се од Шуба до Годијена асфалт врати у првобитно стање.

Актуелна власт Општине је у току 2022. године изашла у сусрет пољопривредницима више него иједна друга ранија када је у питању инфраструктура и подстицаји у пољопривреди, па су подстицаје добили сви пољопривредници који су испунили услове. Ради поређења, у 2019. години подстицаје у пољопривреди је добио само један пољопривредник, а у 2022. години 60 пољопривредника, и то су углавном демобилисани борци Одбрамбено-отаџбинског рата. За набавку механизације Влада РС даје 50% средстава, док Општина даје 30%.

Похвално је што је Елетродистрибуција Пале одлучила да на подручју Општине изврши санацију нисконапонске и високонапонске електромереже. Он је најавио спремност да се, као предсједник МЗ Годијено, заједно са мјештанима, које ће организовати, стави на располагање око раскресивања за далековод.

Изет Спахић је оцијенио да Извјештај обилује добрим стварима, из којих разлога он неће гласати „против“, али како у истом недостају одређене ствари, он ће приликом гласања бити „уздржан“.

У Извјештају није наведено, а позитивно је, да је Општина, преко Одјељења за привреду и друштвене дјелатности, дала допринос и коректан однос према једној породици из МЗ Јелеч, која има четворо дјеце, која иду у Подручно одјељење Основне школе у Миљевини, а огроман допринос је дало и удружење „Трачак наде“.

Такође, велику подршку од Одјељења за привреду и друштвене дјелатности осјетили су и пољопривредници повратници.

Он је сматрао да би 2022. година била успјешнија да се радило удруженим снагама. Асфалтирана су три путна правца, у мјесним заједницама: Миљевина, Јелеч и Попов Мост, који нису наведени у Извјештају, у дужини више од 2,2 километра, и то екстерним средствима која су излобрана у износу од 350.000 КМ, а могло се асфалтирати још толико да се поступало мудро.

Постоје путни правци који су на јавном позиву прошли код федералног министарства БиХ и користе их сви грађани, као што је пут од Анделија према Томашћарима, Станковића куће према „Фоледи“ и пут на Тјентишту, од гробља Радовића преко Мркаља, до магистралне цесте.

Он је сматрао да је мањкавост Извјештаја у томе што у буџету Општине нису предвиђена средства за бошњачку повратничку популацију, уз сугестију да се приликом израде буџета, као и конкретних програма, а прије њиховог усвајања, разговора о планирању средстава за повратничку популацију, зато што се у договору са надлежним органима на нивоу Босне и Херцеговине и ентитета може поправити стање повратничке популације.

Он је истакао да нема буџетске подршке удружењима Бошњака која су регистрована са сједиштем у Фоча, а то су: Удружење грађана повратника и Удружење жртава рата Фоча 92 - 95, која прате рад бошњачке популације.

Он је оцијенио да сарадња извршне власти Општине са Меџлисом исламске заједнице није била на задовољавајућем нивоу и ту сарадњу треба поправити. У Фочи се налазе два велика вјерска објекта, на удаљености од око 200 метара, која су вриједна пажње и која могу бити мјесто окупљања и презентације вјерског туризма, који, генерално гледано, постаје све популарнији, што је предност Општине.

У комплексу Алаца џамије има одређених инвестиција, па је сугерисао да Општина финансијски помогне ове инвестиције кроз разговор са представницима Меџлиса исламске заједнице.

Он је истакао да у Општинској управи ради 100 запослених лица, од којих су само два лица бошњачке националности, сматрајући да о томе треба повести рачуна. Зато у одјељењу које прати рад повратничке популације, гдје комуникација између запослених са повратницима није на задовољавајућем нивоу и има пуно политизације, треба да ради стручан кадар друштвеног смјера који би поправио ситуацију не само у комуникацији са повратничком популацијом, већ и у финансијском смислу да се донесе добробит локалној заједници.

За мост у Викочу је обезбијеђено укупно 500.000 КМ, у пуном износу, па је апеловао да се тендер за градњу овог моста заврши до почетка грађевинске сезоне.

Он је подржао изградњу хидроенергетских објеката на ријеци Дрини и Бистрици, који су значајни за општину, уз напомену да породице Бошњака сматрају да у кориту ових ријека постоје масовне гробнице убијених Бошњака. Зато би Општина Фоча требало да у вези са овим проблемом разговара са институцијама на нивоу Босне и Херцеговине, односно Тужилаштвом БиХ, како се на овом локалитету за изградњу ових објеката не би десило шаторско насеље.

Такође, простор на коме се намјерава градити ХЕ „Бук Бијела“ је експроприсан седамдесетих година прошлог вијека, који у великом дијелу представља земљиште које је било у власништу Бошњака, а извјесно је да скоро 2/3 тог земљишта неће бити употријебљено за изградњу ове хидроелектране. На ово земљиште су одређена правна и физичка лица добила концесију и баве се бизнисом, а некадашњи власници тог земљишта се организују и кроз правни поступак тврде шта су конкретно њихова права у поменутом случају.

На излагање одборника Изета Спахића одборник **Драгослав Станојевић** је истакао исправку нетачног навода, уз коментар за „шаторска насеља“, на који је добио одговор од одборника Спахића.

Душан Бодирога је констатовао да је у 2022. години Владе РС дозначила Општини милион КМ на име капиталних инвестиција за асфалтирање локалних путева, сматрајући да се са оваквим односом Владе РС према Општини Фоча још задуго путна инфраструктура неће моћи довести на задовољавајући ниво који је потребан за привредни развој.

По основу акциза на гориво, за које је речено да ће се трошити за путеве, са подручја општине Фоча је за четири године отишло око 12 милиона КМ, а враћено је свега један милион КМ, што је недовољно, имајући у виду дужину локалних путева на подручју Општине.

Влада РС је пред Опште изборе асфалтирала око 1,7 киломентара пута: Брод – Шћепан Поље, што је слабо одрађено, јер је асфалт на одређеном дијелу већ пропао.

Зато би начелници општина из Херцеговине требало да заузму јединствен став према Влади РС по питању асфалтирања ових путева, јер са ових подручја се углавном убира највише шумских сортимената, рудна богатства и хидро-енергетски потенцијал, а за узврат се не добија ништа или врло мало.

За изградњу пута Бања Лука – Приједор уложено је двије милијарде КМ, а у општину Фоча ништа у задњих неколико година.

У лошем стању је пут за Челебиће, са кратерима на више мјеста, па би о одржавању овог пута требало повести више рачуна, јер се са првом кишом без теретног возила не може доћи до Челебића.

Он је питао зашто нема табле о почетку и завршетку изградње зграде за младе брачне парове, као што је случај код свих инвестиција.

Он је сматрао да на Градском тргу треба уклони фонтану, чесму испред споменика Краља Петра, питајући зашто ова фонтана на не ради.

Он је питао зашто није реализован пројекат енергетске ефикасности за Центар за културу и информисање, који је прошао у врије мандата претходниг директора.

Он је сматрао да из буџета Општине сваке године треба издвајати дио средстава за обнову фасада на зградама у центру града или било гдје у граду, ради побољшања изгледа града, за двије до три фасаде годишње, за шта би било потребно око 50.000 КМ, уз учешће заједнице етажних власника са 30%.

Он је истакао да постоје информације да, по основу субвенција у пољопривреди, нека лица добијају подстицај за стада оваца а да уопште немају овце. Такође, дијељене су краве лицима која се не баве производњом млијека, па су та лица доплаћивала по 460 КМ за грло које је вриједно 4.000 КМ, док су пољопривредници који се баве производњом млијека морали да плате за једну краву 1.500 КМ, а када су протестовали, дато им је по 1.000 КМ у Ћуреву и другим мјестима. Он је у вези ових навода сугерисао Начелнику Општине да поведе рачуна о Одсјеку за пољопривреду, које је у саставу Одјелјења за привреду и друштвене дјелатности.

За учешће на МОСИ играма потребно је вредновати спортске колективе у свим такмичењима. Карате клуб „Нипон“ није могао да представља свој клуб на прошлим МОСИ играма, иако је једна такмичарка из тог клуба на сениорском првенству Србије, у тешкој категорији, освојила бронзану медаљу. Он је апеловао да ове године сви спортски клубови имају равноправну могућност да на МОСИ играма представљају свој град.

Он је реаговао на излагање одборника Авдаловића о „ксенофобији“, сматрајући да у Фочи страни студенти нису имали никаквих непријатности.

Он је предложио да се назив „Јужног моста слободе“ преименује у назив: „Мост Фочанске бригаде“.

На излагање Душана Бодирогe реаговали су одборници Мирослав Авдаловић и Драгослав Станојевић.

Мирослав Авдаловић је, у реплици, истакао да он није говорио о присутној ксенофобији у Фочи, које нема, али је било појединих негативних коментара.

Драгослав Станојевић је, у реплици, као председник Удружења пољопривредника општине Фоча, истакао да је пољопривредницима са подручја Општине подијељено шест јуница и то лицима која су била у систему откупа млијека и ту није било никаквих малверзација.

Субвенције за узгој оваца дају се након спроведене процедуре, у којој учествује више субјеката, након посјете ветеринара, комисије из ресорног одјељења или лица из надлежног министарства, сматрајући да није било никаквих малверзација, али да одређена лица намјерно у јавност пласирају нетачне информације, јер траже подстицаје, али не испуњавају услове за подстицаје.

Мирослав Матовић је истакао да у Фочи има око 4.000 студената који су сви добро дошли.

Да би се у Општини урадила била каква инвестиција, морају се изградити магистрални и регионални путеви. Сада је веома лоша комуникација према Горажду, Сарајеву и другим сусједним градовима и државама. Боља путана мрежа би омогућила бољи развој малих и средњих предузећа.

Он је сматрао мало улаже у туризам и било коју привредну грану.

Садашње стање хигијене у граду није на задовољавајућем нивоу, улаз у град има пропалу ограду и пропале ивичњаке, има доста блата и фракције у самом граду. Зато се град мора доста боље уредити да би имао особине града.

Простор око Храма Светог Саве је коректно урађен, али би у граду требало уредити и улице како би Општина Фоча могла ићи у правцу добијања статуса града.

Он је питао каква је ситуација са Градском апотеком, шта је са функционисањем предузећа „Извор“, докле ће грађани пити замућену воду, шта је са депонијом у Филиповићима, шта је са шумом која је посјечена на тој локацији и ко је од тога узео новац.

Он је питао зашто се не уреди Пријека чаршија да буде као београдска Скаадарлија.

Пренаталне тестове Влада РС плаћа у потпуности, у складу са одлуком, а коштају око 1.600 КМ, али се још није кренуло са рефундацијом ових средстава.

Треба урадити социјалну карту грађана општине Фоча, уз напомену да је Општина Гацко једина општина која је покренула иницијативу да се ради социјална карта, која се сада почиње радити у Републици Српској.

Он је похвалио сарадњу између Општине Фоча и Херцег Новог.

Татјана Шифорија је оцијенила да је излагање Начелника Општине о Извјештају било детаљно и исцрпно и да се из Извјештаја види да је Начелник Општине спроводио активности које су предвиђене у конкретним програмима, а обављане су редовне и ванредне активности.

За реализацију пројеката је потребно вријеме, на коју су утицали унутрашњи и вањски фактори.

Ријешени су проблеми у вези са изградњом старачког дома у Миљевини.

За капиталне инвестиције је видно ангажовање Начелника Општине на припреми потребне документације за реализацију нових пројеката.

Она је изразила задовољство због асфалтирања локалних путева у мјесним заједницама Брод, Миљевина, Јошаница и Годијено средствима Владе РС од милион КМ, као и асфалтирања 3,5 километара пута десном обалом ријеке Таре, уз материјалну и финансијску подршку Општине.

Асфалтиране су улице и локални путеви према програму који је усвојила Скупштина.

Она је питала каква је могућност да се затвори саобраћај у улици изнад градске пијаце, гдје је калдрма, има доста празних пословних простора, у ком дијелу би се могле направити сувенирнице.

Она је похвалила партерно уређење Храма Светог Саве, као и уређење Градског трга.

Од капиталних инвестиција, у плану су изградња зграде за младе брачне парове, старачки дом, повећање капацитета Студентског дома, повећање броја паркинг мјеста, енергетска ефикасност Центра за културу и информисање, које ће се завршити у овом мандату Начелника Општине.

Извршна власт Општине је континуирано радила на реконструкцији и санацији локалних категорисаних и некатегорисаних путева, редовном одржавању парковне инфраструктуре и дјечјих игралишта.

Она је истакла и уређење дијела корита ријеке Дрине, кроз пројекат Фоча - Устиколина, те санацију крова на једној згради на Ливадаама, уз напомену да је у Програму рада Начелника Општине планирана реконструкција крова на све три стамбене зграде на Ливадаама, уз суфинансирање заједница етажних власника.

Начелник Општине је подносио велики број иницијатива, ургенција и апела према ресорним министарствима, Влади РС и јавним предузећима.

Започета је реконструкција регионалног пута према Драгочави и магистралног пута према Шћепан Пољу.

Успјешно је завршен јавни позив за 31 приправника са ВСС.

Пружана је подршка пољопривредним произвођачима, од сјеменског материјала до субвенција за пољопривреду.

Она је похвалила континуитет Начелника Општине у хуманитарним акцијама као што је Подјелимо радост Божића, пројекат Црвеног крста Фоча за помоћ старим лицима „Старење и здравље“, бесплатан превоз ученика са Бараковца до Основне школе „Веселим Маслеша“, повећање студенских стипендија, као и функционисање јавних предузећа, установа и институција.

Она је најавила да ће подржати Извјештај.

Бранка Драгичевић је оцијенила да су највећи проблеми у Општини локални и регионални путеви. Још увијек није ријешен проблем клизишта у Филиповићима, који таје од прошле године, иако је било обећање да ће се овај проблем ријешити.

Магистрални пут: Фоча - Шћепан Поље је у катастрофалном стању. На путу има одрона и клизишта. Мост на граничном прелазу је у јако лошем стању, као и

други мостови на путу. Асфалтирано је 1,7 километара пута за Шћепан Поље, а најављено је 5,5 километара, па ако се настави овакав темпо, пут се неће асфалтирати за наредних 20 година.

Предсједник Владе РС, Радован Вишковић, је приликом посјете Општини рекао да су за асфалтирање овог пута потребна средства у износу од 75 милиона евра и да се о томе преговара са Свјетском банком, што значи да још увијек нема ништа конкретно.

Она је приговорила на квалитет радова на асфалтирању путева, наводећи примјер пута изнад Универзитетске болнице, који је због лоших радова поправљан.

Зелена пијаца је урађена у складу са могућностима, али треба наставити на уређењу Пријеке чаршије како би се уредио овај дио града, што је битно за туристички развој Општине, јер је туризам, уз пољопривреду, њена развојна шанса.

Она је поздравила пројекат топлификације Центра за културу и информисање, али треба изнаћи средства и за топлификацију зграде Музеја и Градског позоришта.

У претходној грејној сезони десило се, први пут након рата, да у функцији није била једино котловница у центру града, на коју се загријавају зграда на градском тргу. Она је образложила проблеме у вези са овом котловницом, монофазном струјом, локацијом за дрвљанике, који су претворени у паркинг на којем се врши наплата, уз апел да се изнађе рјешење за функционисање ове котловнице за наредну грејну сезону.

Она је истакла да је, поред постављање вјештачке траве на фудбалском стадиону у Дољем Пољу, било обећање да ће се поред стадиона урадити терени за кошарку, одбојку, реквизити и справе за особе са инвалидитетом, дјецу и старија лица, а тога нема.

Закође, треба више улагати у пољопривреду, уз подсјећање да је било обећање да ће се основати локална пољопрредна задруга, које нема ни у Програму рада Начелника Општине за 2023. годину.

Милорад Костић је тражио да се образложи у чему је помоћ Општине за Национални парк „Сутјеска“, уз оцјену да се директори у ову установу доводе по политичкој линији, смијењен је Дејан Павловић, а доведен Александар Ковач, уз позив одборници Татјани Шифорији, која је већ трећи или четврти мандат у Управном одбору, да јавно изнесе шта се дешава у овој установи.

Он је оцијенио да је Извјештај о раду Начелника Општине за 2022. годину исти као Извјештај за 2021. годину.

Начелник Општине је добио изборе на двије или три капиталне инвестиције, а то су: изградња старачког дома у Миљевини, изградња зграде за младе брачне парове и изградња депоније у Филиповићима, која је требало да почне у априлу 2021. године, а коју су сада забранили грађани. Старачки дом, сада да се започне, неће се урадити за вријеме мандата Начелника Општине.

Он је сматрао да се у капиталне инвестиције не може уврстити парковско обрезивање и постављање фигура за шах.

Он је питао зашто код асфалтирања локалних путева у мјесним заједницама Брод, Миљевина, Закмур и Јошаница није наведена дужина асфалтираних путева.

Он је сматрао да се са милион КМ средстава, која је Влада РС дозначила за асфалтирање локалних путева, не може урадити много, да од шумских сортимената и акциза са подручја Општине одлазе велика средства, а да се Општини враћа веома мало тих средстава.

Пут десном обалом ријеке Таре асфалтиран је средствима УСАИД, а не средствима Владе РС.

Код асфалтирања градских улица у питању је било њихово крпљење и урађено је недовољно.

Он је сматрао да је Начелник Општине требало да 1. фебруара обавијести грађане шта ће бити са котловницама у граду и са депонијом у Филиповићима, што он није учинио.

Он је подржао изградњу зграде за младе брачне парове, иако око тога има доста нејасноћа, шта од те градње добија Општина, а шта инвеститор.

Реконструкција Градске пијаце је доста коштала, а није било неких радова, офарбане су тезге, стављен је лимени кров и постављен штампани бетон, а нема мокрог чвора нити фрижидера.

Као сметња за уређење Пријеке чаршије наводи се то што је она под заштитом, а на овом простору одавно постоји новоградња.

Пројекат изградње обалоутврда повлачи се од 2021. године.

Он је похвалио партерно уређење Храма Светог Саве и учешће Општине у том пројекту, уз напомену да је то била његова иницијатива на Скупштини.

Он је сматрао да не треба журити са реконструкцијом Трга, гдје је потрошено 60.000 КМ, уз примједбу да се ради о козметичком раду, на квалитет радова и оцјену да је и ранија фонтана на Тргу била лијепа.

Он је оцијенио да се Начелник Општине не бави капиталним инвестицијама које је обећао, већ козметиком, па је оно што је написано у Извјештају у домену мјесних заједница.

Питања у вези са спортом требало би да реферише предсједник Спортског савеза.

Општина је дужна да помогне рад котловница јер је у питању комунална дјелатност, што је у надлежности Општина, која мора да то питање ријеша до наредне грејне сезоне.

Макадамски простор у центру града предвиђен је за паркинг, па постоји потенцијална опасност да дође до удеса, када би све трошкове сносила Општина, јер паркинг није испарцелисан.

Он је сматрао да није проблем да се у центру града изгради гаража.

Он је питао какве везе има Општина са изградњом фабрике воде, коју гради лице својим средствима.

Он је сматрао да је 13 километара асфалтираних путева на оволику површину општине мало.

На излагање одборника Костића **реплике** су изјавили одборници: Дејан Павловић, Татјана Шифорија и Милан Николић, док је Мирослав Ристановић изјавио реплику на излагање одборника Мирослава Матовића.

Дејан Павловић је истакао да зна ко га је смијенио са дужности директора НП „Сутјеска“, да они нису уништили њега, већ једно предузеће, да му је нуђено да се врати у Национални парк, што је он одбио и да је он сада прави директор.

За вријеме његовог мандата, радници Националног парка су редовно примали плату и није било штрајкова.

Татјана Шифорија је истакла да је она члан Управног одбора НП „Сутјеска“, који је јавна установа, да су надлежности Управног одбора другачије од надлежности надзорног одбора у јавним предузећима, да Управни одбор не бира директора, већ Влада РС, на приједлог министра.

Систем контроле у овој установи не ради Управни одбор, него недлежно министарство, инспекција и ревизија.

Она није потписала нити је учествовала у закључивању штетног уговора, али је било закључивања штетних уговора. Губитак Националног парка је 500.000 КМ.

У 2022. години је остварен највећи приход, али је направљен и огроман расход због пријема великог броја сезонских радника.

Милан Николић је истакао да је прозван на медијима, да је одмах тражио од директора да се против њега поведе дисциплински поступак и да се дисциплинска одлука објави на сајту Националног парка.

Милорад Костић је одговорио да информације о стању у Националном парку није добио из медија, већ од радника ове установе, уз оцјену да су највећи проблем лица која су у Национални парк доведена страначки.

Мирослав Ристановић је одговорио одборнику Матовићу да пренатално тестирање још није почело, али је ће се вршити рефундирање трошкова тестирања, преко Фонда здравства, о чему ће труднице бити обавијештене.

Иначе, пренатално тестирање врши се само у 15 држава Европске уније, не ради се у Федерација Бих, у Србији ни у окружењу.

Гордан Мاستило је истакао да Извјештај урађен на основу Програма рада Начелника Општине за 2022. годину, који је послужио као оквир у којем се Начелник Општине кретао у реализацији свог програма.

Он је одговорио одборнику Станојевићу да је изградња Храма Светог Саве започета у вријеме када је начелник Општине био Недељко Павловић, а начелник Одјељења за просторно уређење и стамбено-комуналне послове је био Момо Костовић, када су били урађени темељи Храма.

Он је најавио да ће подржати Извјештај.

Драгослав Станојевић је, у реплици на излагање одборника Мاستила, истакао да је у вријеме начелника Општине Павловића био постављен само крст, а да је изградања Храма почела у вријеме начелника Општине Здравка Крсмановића.

Милан Николић је истакао да је Начелник Општине у свом излагању и Извјештају таксативно образложио све тачке и активности које је предузимао у 2022. години, о чему се већина одборника позитивно изјаснила.

Он је изразио увјерење да ће начелник Вукадиновић бити најуспјешнији начелник Општине Фоча, уз сугестију Начелнику да се не обазире на негативне критике и најаву да ће подржати Извјештај.

Срђан Драшковић, предсједник Скупштине, је оцијенио да је најважније питање које треба ријешити утврђивање узрока замућења воде у градском водоводу.

Он је изразио жаљење што је пројекат за депонију у Филиповићима стопиран, а скоро је доведен до краја, за шта су затражена додатна истраживања, која ће показати потенцијалну опасност од ове депоније за загађење животне средине.

Постојећа депонија у Рјечици је ваздушно удаљена од центра града око 500 метара и не види се да она толико штетно утиче на животну средину и здравље, тако да је већи негативни утицај од посљедица бомбардовања и хране, која има доста конзерванаса.

Питање гријања у граду је веома битно. Он је изразио захвалност што је Општина изашла у сусрет грађанима да се успјешно преброди ова грејна сезона, иако је долазило до кварова на котловницама, јер су старе.

Такође, ради се 110 KV електро-вод за улазак у град, којим би се обезбиједила довољна количина електричне енергије.

Он је апеловао да се прије почетка грејне сезоне види каква ће ситуација бити са гријањем, како би се грађани на вријеме обезбиједили са грејним тијелима.

Поред кречења фасада у граду, потребно је да се крене и са утопљавањем зграда, јер би тиме биле мање потребе за загријавањем зграда, које су старе и нису рађене са одговарајућим фасадама.

Он је похвалио асфалтирање путева у 2022. години у дужини од 13 километара, што није мало за једну календарску годину и што треба наставити и у наредним годинама, као и са асфалтирањем пута десном обалом ријеке Таре, јер би се тако омогућило и рафтерима и туристима да несметало обављају своју дјелатност.

Треба наставити са пројектима изградње регионалних путева.

Одлуком Скупштине измијењен је Регулациони план Доње Поље ради проширења Студентског дома, за штс је урађен главни пројекат.

Владе РС је својом одлуком прописала да у потпуности сноси трошкове смјештаја студената у студенским домовима.

Он је сматрао да Студентски дом треба да добије статус Студентског центра, а ако се настави са приливом страних студената и статус Студентског града.

Он је похвалио пројекат изградње зграде за младе брачне парове, за коју је извођачу издата грађевинска дозвола, а цијена 1 m² стана износи 1.350 КМ.

Општина је у 2022. години успјела да врати 3,3 милиона КМ кредитног дуга, без подизања кредита, који је оправдан за реализацију важних пројеката.

Начелник Општине, **Милан Вукадиновић**, је, у завршној ријечи, одговорио на питања одборника у вези са њиховим дискусијама.

У Извјештају су обрађене све ставке које су наведене у Програму рада Начелника Општине за 2022. годину.

Општина је од Владе РС добила милион КМ за асфалтирање локалних путева, што је максималан износ који се могао добити, јер су друге општине добиле мање износе. Овим средствима асфалтирано је 13 километара локалних путева у пет мјесних заједница на подручју Општине.

Радиће се изградња старачког дома у Миљевини и смјештајни капацитети за студенте на енглеском језику у близини Медицинског факултета.

Зграда за младе брачне парове, у Доњем Пољу, са 50 станова, по цијени од 1.350 КМ /m², треба да се изгради у року од 24 мјесеца, за коју је издата грађевинска дозвола.

Лоше стање магистралних и регионалних путева на подручју Општине је проблем који је наслијеђен, на чијем рјешавању претходне власти ништа нису радиле, иако је у органима власти Републике Српске било лица из општине Фоча.

Стање у „Апотеци Фоча“ и предузећу „Извор“ није задовољавајуће и треба га санирати, али ови субјекти неће отићи под стећај или у приватизацију.

Урађен је пут за Драгочаву, ширине 5,5 метара.

Он је позвао одборнике на јединство око стратешких ствари као што су: вода, електрична енергија, депонија и др.

Клизиште у Филиповићима и Тухаљима треба да буде ријешено у наредним данима, према информацијама ЈП „Путеви РС“, које газдује овим путевима.

У Одсеку за пољопривреду раде три лица која одговорно обављају свој посао. Сви подстицаји су додијељени на законит начин, а евентуалне неправилности ће се испитати.

Ријешен је превоз дјече са посебним потребама донацијом возила од Владе РС у удружење „Трачак наде“.

Општина је поплавленим мјештанима у Поповом Мосту, у мјесецу децембру 2022. године, изашла у сусрет и радиће се на санацији.

Општине са подручја горњодринске и сарајевско-романијске регије воде разговоре о регионалној депонији, која је по програму Владе РС планирана на подручју Рогатице. Питање изградње депоније на подручју Општине не треба политизовати, јер су сви грађани битни без обзира гдје живе.

У 2022. години је рјешаван проблем двије котловнице у граду, али ће се и даље радити на рјешавању овог проблема. Тренутно се воде преговори са инвеститорима и међународним организацијама, при чему је велики проблем што Општина нема двосмјерно напајање електричном енергијом.

Крећу радови на енергетској ефикасности Центра за културу и информисање.

Општина већ трећу годину врши обнову фасада у граду. У 2022. години је санирана фасада на згради у Крајишкој улици, замијењен је кров на згради „Формоза“ у Броду, на Ливадама ће се суфинансирати замјена крова на три стамбене зграде.

Фонтана на Градском тргу ће се пустити у рад када почне љепше вријеме.

Радиће се плато испред зграде Музеја и уређење хортикултуре према Сат кули, као и уређење других туристичких мјеста на подручју Општине.

Урађена је Градска пијаца, уз обавезу да се на њој уради тоалет.

Радиће се и уређење Пријеке чаршије.

Тражено је од Владе РС да се под хитно приступи санацији пута за Шћепан Поље и изградњи моста преко Дрине, према Тјентишту.

Он се сложио са иницијативом Општинске борачке организације да једна улица у граду носи назив „Улица фочанских бригада“, као и са иницијативама да се Спортска дворана и пјешачки мост у Дољем Пољу назову по некадашњем начелнику Општине Здравку Крсмановићу, да једна улица у граду носи назив по академику Бориши Стараовићу, а да Стоматолошки центар носи назив по Олги Благојевић.

Наредних дана расписаће се јавни позив за рјешење ограде на Јужном мосту слободе и три моста на ријеци Тихотине, уз освјетљење.

Формирана је радна група од инжењера одговарујуће струке која треба да обиђе зону санитарне заштите изворишта Лучка врела и предложи у ком дијелу ова зона треба да се заштити, а друга група инжењера ради на пројектном задатку око филтрирања воде.

Влада РС је почела са израдом социјалне карте.

Упућиване су иницијативе према Влади РС да се неки подстицаји у пољоприврди прилагоде пољопривредницима са подручја Општине.

Тражиће се средства за рјешавање проблема загађивања зграде Музеја, при чему тренути пројекат износи око 300.000 КМ.

У плану је да се уради пјешачка стаза према Сат кули.

За вјештачку траву на фудбалском стадиону у Дољем Пољу Општина је уложила 70.000 КМ, а Фудбалски савез БиХ 500.000 КМ.

Урађен је главни пројекат обалоутврда ријека Дрине и Тихотине, која инвестиција доста кошта, а није у надлежности Општине.

Општина за спорт издваја велика финансијска средства, скоро 500.000 КМ.

Идеја је да се гради гаража у центру града.

Појавио се инвеститор који се бави кројењем спортске опреме и запослио 17 радника, а има у плану да запосли још 10 нових радника.

Преко посланика у Народној скупштини РС, Лаловића, тражиће да се измијени Закон о територијалној организацији Републике Српске како би Општина Фоча могла да добије статус града.

Након окончане расправе, предсједник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о Извјештају.

Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, већином гласова („за“ је гласало 17 одборника, пет одборника је гласало „против“, а један одборник је био уздржан), донијела

З а к љ у ч а к

Скупштина Општине Фоча усваја Извјештај о раду Начелника Општине Фоча за 2022. годину.

У 13,15 предсједник Скупштине је прекинуо сједницу и одредио **паузу** у раду Скупштине, ради краћег одмора, у трајању од 20 минута.

Скупштина је наставила са радом у 13,45 часова, уз кворум од 19 присутних одборника.

АД – 4. Програм рада Начелника Општине Фоча за 2023. годину

Уводно излагање о Програму рада изнио је начелник Општине Фоча, **Милан Вукадиновић**.

Он је истакао да ће у 2023. години настојати да заврши пројекте који нису завршени у 2022. години, а потом ће се кренути у нове инвестиције.

Он је образложио активности, уз коментаре позиција из Програма рада, у коме су обрађене: капиталне инвестиције, локални економски развој и приоритети у редовним активностима.

Одговорно располагање приходима је основ за законитост у раду.

Настојаће се обезбиједити средства од Владе РС, од које је Општина у претходне двије године добила око три милиона КМ.

Споводиће се активности на рјешавању проблема замућења воде у градском водоводу, да се утврди шта је потребно урадити у зони санитарне заштите и на изради филтерских постројења.

Спроводи се јавни позив и поступак одабира кандидата, као и друге активности за изградњу зграде за младе брачне парове, за коју је инвеститор добио грађевинску дозволу и могу почети радови на изградњи овог објекта.

За рјешавање депоновања комуналног отпада формирана је радна група, која ће поднијети приједлог за нову депонију.

За изградњу старачког дома у Миљевини отклоњене су све имовинско-правне сметње, за чију изградњу из текућих буџетских средстава је издвојено више од 400.000 КМ, за смјештајни капацитет 50 +, са запослењем 20 - 30 лица.

Наставиће се активности на рјешавању питања из надлежности Општине у вези са изградњом хидроенергетских објеката на Дрини и Бистрици, чијом изградњом ће приход у буџету Општине бити већи за око два милиона КМ, уз запослење одређеног броја грађевинске оперативе.

У сарадњи са „Водама Српске“ и Владом РС, обезбијеђена су средства и пројекат за изградњу обалоутврда ријека Дрине и Тихотине, у складу са прибављеним главним пројектом, уз подршку екстерних извора финансирања за прву фазу обалоутврде, у дужини од око 500 метара, на Ушћу, код Аква парка.

У току је финализација партерног уређења Храма „Светог Саве“, а за мјесец-два завршиће се и хортикултура и уређење зеленила.

У завршној фази су и радови на уређењу Градског трга.

Планирано је уређење парка и постављање бисте др Ристу Јеремићу испред зграде Музеја „Стара Херцеговина“.

Планирано је увођење извођача у посао у пројекту енергетске ефикасности, замјена столарије и израда термо-фасада на објекту Центра за културу и информисање Фоча.

За изградњу градске гараже расписаће се јавна лицитација, као и за идејно рјешење ограде и расвјете на градским мостовима у центру града.

Стварају се услови за проширење Студентског дома у Доњем Пољу, у погледу просторно-планске документације, рјешавања имовинско-правних односа и инфраструктуре, у току је израда главног пројекта. За смјештај студената на енглеском језику градиће се смјештајни капацитети у непосредној близини Медицинског факултета. Одлуком Владе РС, смјештај у студентским домовима је бесплатан.

Планирана је изградња стадиона са вјештачком травом у Доњем Пољу, у сарадњи са Фудбалским савезом БиХ, гдје Општина учествује са 70.000 КМ, а Фудбалски савез БиХ са 500.000 КМ.

Наставиће се планско асфалтирање путева, у складу са програмима и утврђеним приоритетима.

Издвојена су средства за насипање локалних путева, којих на подручју Општине има више од 800 километара.

Планирано је уређење обале ријека Дрине и Њехотине кроз градско језгро, кроз пројекте, за шта су потребна значајнија финансијска средства.

Настојаће се у сваком кварту обезбиједити адекватан паркинг простор.

У сарадњи са заједницама етажних власника, наставиће се суфинасирање санације кровова на зградама гдје живе борачке популације и социјално угрожени грађани и гдје Општина има своје непокретности.

Радиће се на уређењу и освјетљењу дјечјих игралишта по мјесним заједницама, као што је урађено у насељима Бараковац, Брод на Дрини, Драгочава и Горње Поље. Ради се на изналагању парцеле за дјечје игралиште у Рјечици.

Планирано је уградња расвјете у насељима Миљевина и Брод на Дрини и уређење излетишта, као што је уређена плажа на Мачковцу.

Радиће се подзиде, према захтјевима мјесних заједница и то путем помоћи у материјалу.

Подржаће се изградња споменика погинулим борцима Превраћа, за који су већ издвојена одређена финансијска средства.

Подржаће се изградња монашке келије у Челебићима.

Наредних дана ће се расписати јавни позив за изградњу миоста у МЗ Викоч, за који су обезбијеђена екстерна средства од 500.000 КМ, захваљујући залагању одборника Изета Спахића, у сарадњи са федералним Министарством за избјегла и расељена лица.

Планирано је проширење градског гробља Бараковац.

Радиће се на обезбјеђењу двосмјерног електро напајања Општине, из правца Сарајева, која се тренутно напаја са 110 KV водом из правца Горажда. „Електродистрибуција“ Пале је кренула у нови инвестициони циклус увођењем новог 10 KV вода у град из Лука. Нови далековод ће бити и у мјесним заједницама Брод, Закмур и Челебићи. У селима у којима живе повратници, Општина ће помоћи у рјешавању проблема са електричном енергијом.

Рјешаваће се проблем котловница у граду.

Пружиће се помоћ заједницама етажних власника око обнове фасада зграда.

У области локалног економског развоја Општина ће подржати запошљавање и предузетништво.

Поднијеће се ургенције за наставак асфалтирања путева од Драгочаве према Годијену, Заваиту и Челебићима, као и према Шћепан Пољу и Тјентишту.

Створене су правне претпоставке за давање у закуп објеката на Ливадама.

Подржаће се све манифестације гастро понуде, као и субвенције за пољопривреднике, за чије потребе је прилагођен правилник о подстицајима.

Спроведен је програм за запошљавање 31 приправника. У току је програм за 14 волонтера просвјетне струке, за које је Општина издвојила 50.000 КМ, а до краја 2023. године се планира још један јавни позив за приправнике.

У редовним активностима, ствараће се привредни амбијент за привлачење инвестиција.

Радиће се на санацији ЈЗУ „Апотека Фоча“ и предузећа „Извор“, који неће ићи у стечај нити у приватизацију. Вршиће се набавка додатних контејнера.

Преко посланика у Народној скупштини РС, покренуће се иницијатива за измјену законских услова за стицање статуса града, како би и Општина фоча могла да добије статус града.

Сарадња са начелницима других општина у Републици Српској, Црној Гори и Федерацији БиХ је на високом нивоу. На нивоу горњодринске и сарајевско-романијске регије формирана је асоцијација која ће се бавити пројектима за ове локалне заједнице и привлачење међународних фондова и организација.

За потребе социјалне заштите Општина је издвојила значајна средства, при чему ће израда социјалне карте омогућити да се идентификују социјално најугроженије категорије. Преко посланика у Народној скупштини РС, поднијеће се иницијатива да се уведе категорија „заштићеног купца“ за социјалне категорије на начин да се „Електропривреда“ одрекне дијела добити.

Наставиће се добра сарадња са хуманитарним организацијама као што је „Старење и здравље“, у организацији Црвеног крста, који се финансира са 30.000 КМ, а траје четири године.

Пружиће се подршка „Трачку наде“, да ово удружење буде наставна база Дефектолошког факултета.

Наставиће се активности за финансирање вантјелесне оплодње, новчану помоћ новорођенчету незапослених родитеља и вишечланих породица, субвенције за огрев и пренаталне тестове, бесплатан превоз ученика и студената, стипендирање студената и повећање стипендија.

Створени су веома добри услови за рад са предшколском дјецом.

Наставиће се добра сарадња са омладинским организацијама, здравственим установама, које су на понос Општине, субјектима из области противпожарне заштите, цивилне заштите и спасавања, са мјесним заједницама и вјерским заједницама.

Пружаће се подршка свим бораچким организацијама и спортским клубовима.

Расписаће се јавни позив за удружења од јавног интереса за Општину.

Наставиће се одржавање културних и спортских манифестација, као што су ОК Фест, Фудбал френдс, Зима у Фочи, Љето у Фочи, Мајске духовне свечаности.

Пружиће се помоћ у рјешавању путних комуникација и електро мреже у повратничким насељима.

Наставиће се сарадња са градовима из окружења, уз настојање да се прошири побратимска сарадња.

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Програму рада.

У расправи су учествовали оборници: Драгослав Станојевић, Мирослав Авдаловић, Милош Милић, Душан Бодирога, Бранка Драгичевић, Мирослав Матовић, Предраг Кунарац, Милорад Костић, Татјана Шифорија, Немања Лазовић, Крсто Ивановић, Никола Вуковић, Мирослав Ристановић и Срђан Драшковић, председник Скупштине.

Драгослав Станојевић је изразио наду да ће се у овој години ријешити проблеми у вези са замућењем воде и депоније, за коју је била идеална локација у Филиповићима, али је ово питање сада чиста политика, јер је и садашња депонија ближа граду.

Партерно уређење Храма Светог Саве је естетски лијепо урађено и треба га завршити, што важи и за Градски трг.

Он је сматрао да је сувишно и не треба радити тампонирање сеоских путева, већ асфалтирање, јер је то једино трајно рјешење.

Он је подржао рјешење паркинг простора у граду, изградњу моста у Викочу, јер је он од користи свим грађанима, као и реконструкцију електро-мреже у Завиту и Челебићима, гдје ће становници ових подручја, уз Парк природе, осјетити бољитак.

Он је образложио да је на иницијативу Удружења пољопривредника из Општине Фоча и удружења пољопривредника из још неких сусједних оптина Влада РС повећала подстицаје за овце са 10 КМ по грлу на 30 КМ.

Он је замолио да се помогне изградња споменика погинулим борцима из Одбрамбено-отаџбинског рата у Брусима, као и погинулин борцима отаџбинског покрета Драже Михајловића.

Он је апеловао да се обезбиједи било какав вид електричне енергије у село Папратно, гдје живе два лица и у село Викоч, гдје живи једно лице.

Он је најавио да ће подржати Програм рада.

Мирослав Авдаловић је подржао што се Општина ухватила у коштац са рјешавањем четири битна проблема, који су стуб развоја сваке локалне заједнице, а то су: одвоз смећа, вода, електрична енергија и путеви, који нису рјешавани у задњих 15 - 20 година, уз задовољство што су се у рјешевање проблема замућености воде и депоније укључила стручна лица.

Он је сматрао да би требало размишљати о резервној високонапонској далеководној 110 KV варијанти преко Гацка, са развојним посторјењем у Тјентишту.

Он је сматрао да се започете инвестиције нече завршити ове године, али хоће наредне године. Он је најавио да ће подржати Програм рада.

Милош Милић је апеловао да се израдом пројеката, који ће проћи код ентитетских и државних органа и међународних организација у 2023. години, ради на добијању екстерних средстава.

Он је сматрао да је у раду сваког Начелника Општине кључна његова трећа година мандата, јер се тада сабирају резултати његовог рада, уверен да ће многи зацртани пројекти бити реализовани у мандатау Начелника Општине.

За потребе изградње путева према Шћепан Пољу и Тјентишту, као и хидроенергетских објеката, Општина треба да буде сервис за сваку врсту помоћи, ради могућности већег запошљавања и ставарања бољег амбијента у граду.

„ОК Фест“ је већ постао бренд и треба га подржати, али и тражити од организатора да више улагаже у инфраструктуру.

Одсјек за пољопривреду је направио инвентурну листу комерцијалних и некомерцијалних пољопривредних газдинстава, што је за похвалу.

У граду нема инцидента социјалног карактера, па је похвалио превентивни рад Центра за социјални рад, Црвеног крста и Удружења „Трачак наде“.

У граду има доста „рада на црно“ и тај проблем треба рјешавати, при чему је важно да нови инвеститори и послодавци за раднике подносе пријаве на осигурање.

Он је подржао сарадњу Општине са Херцег Новим, али ту сарадњу треба успоставити и са Александровцем у Србији, која је некада била добра.

Душан Бодирога је приговорио на правописне грешке у Програму рада, у писању футура првог, што подсјећа на хрватски и босански језик, о чему треба водити рачуна.

Он је сматрао да има доста ствари у Програму рада које се преклапају са Извјештајем о раду.

Према информацијама радника „Извора“, прије реконструкције водовода, вода се замућивала свега 15 дана годишње, а тада се није реконструисала каптажа, јер то није било исплатљиво. Вода је почела интензивно да се замућује у задњих неколико година, па је потребно да се утврди да ли је то због експлоатације шуме на том подручју, јер се и земљиште пореметило.

Он је подржао партерно уређење Храма Светог Саве, а било би значајно да се поред овог Храма постави споменик Светом Сави и Херцег Стјепану Косачи.

Он је скренуо пажњу на изградњу објеката у граду у складу са законским прописима.

Он се сложио да Општина Фоча треба да добије статус града.

Он је сугерисао да се Јужни мост слободе назове по Фочанској бригади.

Он је сматрао да је објекат Дјечијег вртића „Чика Јова Змај“ веома лијеп, али је и најскупљи дјечиј вртић у БиХ, јер је коштао око четири милиона КМ.

У току излагања Душана Бодироге, због добацавања из сале и полемике са одборником Мирославом Авдаловићем, предсједник Скупштине је, у 15.09 часова, прекинуо сједницу и одредио **кратку паузу** у раду Скупштине у трајању од пет минута.

Сједница је настављена у 15.11 часова.

Бранка Драгичевић је истакла да је замућење воде огроман проблем који траје већ неколико година, а посебно је интензивно замућење у задње вријеме, па га треба ургентно ријешити.

Она је изразила увјерење да ће се у 2023. години ријешити и проблем санитарне депоније.

Партерно уређење Храма Светог Саве је урађено добро.

Она је подржала постављање бисте др Ристу Јеремићу испред зграде Музеја „Стара Херцеговина“, при чему треба водити рачуна о бисти која се налази код споменика Фочанској омладинској чети и треба је вратити на старо мјесто.

Паркинг простора у граду има мало, а много је аутомобила. Плато за пакирање није најбоље урађен, а није ни исцртан, а зими није био очишћен.

У дјечјем вртићу, у Дољем Пољу, има поломљених реквизита, па је апеловала да се они поправе или замијене новим, уз постављање нових клупица, освјетљење вртића или постављање камера, јер старија лица улазе у вртић и оштећују реквизите.

Она је предложила да се направи и дјечије игралиште између зграде „Лепа Брена“ и нових зграда у Принциповој улици, гдје има доста бетонског простора и доста дјеце, а треба поставити и неколико конти за отпатке.

Она је сматрала да су неке општинске установе биле фаворизоване у раду у односу на друге установе у погледу буџета и финансирања њихових активности.

На раднике Музеја, Центра за културу и информисање и Туристичке организације примјењује се Колективни уговор Општинске управе, али коефицијенти за обрачун плата већ два мјесеца нису усклађени са новим Колективним уговором, па је сугерисала да се то уради.

Она је изразила очекивање да Организација слијепих и слабовидих лица има већу подршку из буџета Општине него до сада и да Удружење „Трачак наде“ добије просторије за рад.

Мирослав Матовић је сматрао да је основни проблем Општине водоснабдијевање и треба коначно ријешити питање замућености воде.

Народне посланике у Народној скупштини РС из ове општине не треба раздвајати него треба заједничким снагама наступати за добробит Општине.

Он се сложио са доношењем закона о поријеклу имовине, као и закона о сукобу интереса, подржавајући иницијативе да Општина Фоча постане град и да се гради нови објекат Дома здравља, јер је садашњи објекат изграђен 1906. године.

Он је питао: како ће се на буџет Општине одразити ускраћивање ПДВ-а свим локалним заједницама у износу од 10%; шта ће бити са старим објектом Дјечијег вртића, која локација би била добра да се ту смјести Основна музичка школа; зашто се не формира предузеће топлане које би се бавило централним гријањем.

Он је предложио да се санира објекат у Драгочави и формира се задружни дом, гдје би се вршио откуп пољопривредних производа.

Предраг Кунарац је сматрао да се у Програму рада понавља све што је било планирано у 2021. и 2022. години и као примјер је навео изградњу старачког дома за који је речено да ће се градити у Миљевини, потом на другој локацији, а сада се поново планира његова градња у Миљевини.

Говорило се да ће у Заваиту бити база шумарског факултета, а сада се прича да ће на тој локацији бити Парк природе.

Он апелује на надлежне да се заложе да се на подручју Општине граде путеви и да се у вези с тим врши притисак на Владе РС, имајући у виду чињеницу колико средстава из Општине одлази у буџет РС, јер се за један милион КМ не може много тога урадити на путној мрежи.

Позиције из Програма рада које се односе на фарбање ограда, сређивање паркова и вртића, разне манифестације и турнири представљају само шминкање, јер без добрих путева нема ни развоја ни просперитета.

Милорад Костић је, говорећи и у име Клуба одборника СДС, истакао да се у Програму рада наводи законитост у раду, да је претходни начелник Општине Машић оставио дуг од 20 милиона КМ, а да за то нико није процесуиран, уз оцјену да су планови рада Начелника Општине за 2022. и 2023. годину идентични.

Повећање студеских стипендија са 60 КМ на 110 КМ није ништа, имјући у виду тренутну инфлацију.

Према његовим информацијама, инвеститор који гради зграду на локацији старе аутобуске станице купио је локацију старог објекта Дјечијег вртића на којој жели да гради зграду.

Он има информације да је дрога ушла не само у средњу школу, него и у основне школе, али се по том питању ништа не рјешава.

Он је питао шта је са социјалном картом дјете погинулих бораца, „Извором“ који је донедавно позитивно пословао, „Апотеком Фоча“, депонијом, пошто је стараој депонији истекао рок употребе у децембру 2015. године.

Он је сматрао да од капиталних инвестиција из Програма рада нема ништа.

До замућење воде долази од када ШГ „Маглић“ врши сјечу изнад санитарне зоне, гдје је скинут површински слој траве и земље, која служи за филтрирање, а подземне воде долазе у извориште и сваки пут када је киша, вода се мути.

Дјечји вртићи у Доњем Пољу и Крвавцу су у лошем стању.

Он је питао шта ће Општина добити у инфраструктури изградњом хидроелектрана на Дрини и Бистрици, колико ће Општина бити оштећена у еколошком и сваком другом смислу и који су бенефити од Парка природе.

Хигијена у граду је лоша, јер се улице у граду, као и оне ван града слабо перу.

Он је подржао партерно уређење Храма Светог Саве, активности Владе РС на проширењу капацитета Студентског дома и изградњу зграде за младе брачне парове.

Надзор на радовима на локалним путевима је катастрофалан, па мјештани сами морају да врше поправке на тим путевима. Он је питао зашто није наведено који путеви се планирају асфалтирати у 2023. години и из којих средстава.

Компанији „Нешковић“ је за уређење корита ријеке Дрине, од „Нис“ пумпе до моста код КПЗ-а плаћено 300.000 КМ, али ништа није урађено нити су из ријеке извађене крхотине моста, а ова компанија је из корита ријеке извадила огромне количине грађевинског материјала.

Паркинг простор се нигдје није проширио, а наплата паркинг простора је уведена само да би се финансијски помогло предузећу „Извор“.

Уређење фасада на зградама не спада у капиталне инвестиције.

Главни кривац за лоше стање пута Фоча - Челебићи је ШГ „Маглић“ који експлоатише шуму са тог подручја.

На излагање Милорада Костића одборник **Мирослав Авдаловић** је изјавио реплику, са излагањем рада монтера „Електродистрибуције“ на терену.

Татјана Шифорија је оцијенила да је Програм рада сажет, а посебан акценат је стављен на приједлоге савјета мјесних заједница и он ће се реализовати према њиховим приоритетима.

Фонд за заштиту животне средине РС расписује јавни конкурс за обнову фасада, па је апеловала на заједнице етажних власника да се формирају, прате овај јавни позив и на њега конкуришу.

Она је похвалила расписивање јавног позива за утврђивање удружења од јавног интереса за локалну заједницу.

Она је указала на проблем замућености градске воде, уз наду да ће се он ријешити у овој години.

Она је похвалила рад Удружења „Трачак наде“, у којем дјеца са посебним потребама могу да добију адекватну помоћ психолога, логопеда и дефектолога.

Немања Лазовић је истакао да је формирана комисија која треба да утврди стварни разлог замућења воде на изворишту.

Стрално се потенцира прича како је ШГ „Маглић“ узрочник замућења воде путем својих редовних послова. Шеф РЈ Врбница је доставио податак да ШГ „Маглић“ од 2016. године до прије који дан на овом локалитету није вршио послове сјече нити извоза дрвних сортимената у заштитном појасу, а градска вода је била мутна у нивембру и децембру 2022. године, што све наводи да стварни разлог за замућење воде није у радовима ШГ „Маглић“.

Крсто Ивановић је истакао да се Програм рада заснива на резултатима који су остварени у досадашњем раду и средствима која су планирана у буџету Општине и у сарадњи са вишим нивоима власти. Програм рада је реалан.

Посебно радује што је планирано рјешавање питања замућења воде у градском водоводу.

Друго битно питање је запошљавање младих.

Водило се рачуна и о пронаталитетној политици, предшколском образовању, основном, средњем и високошколском образовању, као и изградњи смјештајних капацитета за све већи број студената.

Студентске стипендије се дају у оквирима могућности Општине.

Од студената који студирају у Општини грађани и локална заједница имају вишеструке користи, пружање услуга смјештаја, превоза, угоститељских услуга итд.

Програмом рада су обухваћена предузећа, јавне установе високог и средњег образовања.

Он је сматрао да ће увијек бити лица која критикују и која подржавај рад Начелника Општине, уз најаву да ће он подржати Програм рада.

Никола Вуковић је истакао да је, након излагања Начелника Општине, свима постало јасно да ће се градити зграда за младе брачне парове, који је један одличан капитални пројекат.

Он је апеловао на младе брачне парове који испуњавају услове да се пријаве на расписани конкурс за преосталих 12 станова, који траје до 25. 3. 2023. године и тако по веома повољној цијени од 1.350 КМ дођу до своје стамбене јединице.

Мирослав Ристановић је констатовао да се коначно кренуло у рјешавање проблема замућења воде, па ће се стварни разлози овог замућења сазнати када формирана комисија достави о томе своје мишљење.

Он је на основу излагања Начелника Општине закључио да се цијена за потрошњу воде неће повећавати, а она сада за физичка лица износи 0,60 КМ, док је у Требињу 0,90 КМ, а у Бањој Луци више од 1 КМ.

Срђан Драшковић, предсједник Скупштине, је истакао да се из Програма рада види да се наставља доста започетих пројеката.

Горући проблеми Општине су замућење воде и градска депонија.

Око изградње зграде за младе брачне парове отклоњене су све дилеме.

Он је сматрао да треба тражити екстерна средства кад год је то могуће.

У Фочи постоје факултети који високо котирају и има велики број студената, па је веома важно што ће се градити нови блок Студентског дома, гдје ће се моћи запослити сигурно око 30 лица,

Он је најавио да ће Клуб одборника ДЕМОС подржати Програм рада.

Начелник Општине, **Милан Вукадиновић** је, у завршној ријечи, апеловао да се избјегавају међусобне личне прозивке, дајући одговоре и појашњења у вези са дискусијама одборника.

Он је коментарисао одређене позиције из Програма рада, као што су: подршка за изградњу споменика погинулим борцима Одбрамбено-отаџбинског рата; проблеми у путној комуникацији; санација електро мреже; развој пољопривреде и њених грана; санација клизишта у Филиповићима и Тухаљима, која су у надлежности републичких органа.

Санација и асфалтирање пута: Брод - Шећан Поље је у надлежности републичких органа; асфалтирано је 1,7 km овог пута, а до краја 2023. године је планирано да се асфалтира укупно 5,5 km.

У току је санација и асфалтирање пута: Велечево - Драгочава, гдје треба тражити асфалтирање од Драгочаве према Годијену, Заваиту и Челебићима.

За рјешавање проблема замућења воде формиране су двије радне групе, за утврђивање узрока замућења воде и за филтерска постројења.

Оснивање Парка природе „Тара“ био је услов за асфалтирање пута десном обалом ријеке Таре и постављања рампе на овом путу.

Вршиће се санација реквизита у дјечјим вртићима и њихова изградња у мјесним заједницам гдје они не постоје.

Зграда старог Дјечијег вртића послужиће као простор за смјештај Удружења „Трачак наде“ и Основне музичке школе.

Наставиће се добра сарадња извршне власти Општине и општинских јавних установа, са усклађивањем коефицијената за обрачун плата у тим установама са Колективним уговор Општинске управе.

Он је образложио активности у вези са изналажењем простора за изградњу старачког дома у Миљевини, за коју је издвојено 414.000 КМ, као и изградњом зграде за младе брачне парове.

ЈЗУ „Апотека Фоча“ и ПВиК „Извор“ ће остати у државном власништву и неће отићи у стечај нити у приватизацију.

Цијена воде неће се повећавати док се не ријеша проблем замућења воде.

Након окончане расправе, предсједник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о Програму рада.

Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, већином гласова („за“ је гласало 17 одборника, пет одборника је гласало „против“, није било „уздржаних“), донијела

З а к љ у ч а к

Скупштина Општине Фоча усваја Програм рада Начелника Општине Фоча за 2023. годину.

У 16.45 часова предсједник Скупштине, Срђан Драшковић, је прекинуо сједницу и одредио **паузу** у раду Скупштине у трајању од 60 минута.

Скупштина је наставила са радом у 18.05 часова, уз кворум од 18 присутних одборника.

АД – 5. Приједлог програма уређења грађевинског земљишта за 2023. годину

Уводно образложење о Приједлогу програма дао је **Младен Матовић**, самостални стручни сарадник у Одјељењу за просторно уређење и стамбено-комуналне послове.

Он је констатовао да су Буџетом Општине за 2023. годину за уређење градског грађевинског земљишта планирана средства у износу од 1.075.000 КМ, која су у Приједлогу програма распоређена на одређене позиције:

- одржавање грађевинског земљишта, 30.000 КМ (одржавање јавне расвјете, дјечјих вртића и паркова, асфалтирање у Улици Мехмед-паше Соколовића,
- издаци за пројектовање, 30.000 КМ,
- прибављање објеката грађевинског земљишта, 540.000 КМ (изградња старачког дома, електро расвјета, освјетљење у МЗ Миљевина и Брод, асфалтирање двије дионице у Улици цара Лазара, изградња канализационе мреже у Броду,

- инвестиционо одржавање објеката грађевинског земљишта, 110.000 КМ,
- мост код Казнено-поправног завода, 313.000 КМ,
- опрема за видео надзор улица, 12.000 КМ,
- накнада за изузето земљиште, 40.000КМ.

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Приједлогу програма.

У расправи су учествовали одборници: Милорад Костић, Татјана Шифорија и Душан Бодирога.

Милорад Костић је констатовао да је планирана изградња канализационе мреже у Улици Николе Бојовића, у Броду, а 40 грађана који живе у горњем дијелу насеља Горње Поље нема ријешену канализациону мрежу. То је Друга грађевинска зона, а у овом програму се нигдје не види да ће се то питање рјешавати.

Такође, у насељу Терезлук фале цијеви за канализациону мрежу и у овом програму се не види да је то планирано, а на те проблеме се указује много година.

Он је сугерисао да се изградња потпорног зида, изнад стадиона, ради полако и да се ограда уради цијелом дужином, до врха стадиона.

За уградњу подзиде у насељу Терезлук, код кафеа „Линеа“, средства су издвојена 2016. године, али се у овом програму не види да ће се то радити.

Насеље Шуковац се налази у Другој грађевинској зони, а нема градску воду нити ријешено питање канализације, иако се грађанима из овог насеља наплаћује грађевинска дозвола и уређење земљишта.

Татјана Шифорија је истакла молбу мјештана из Баљевог Поља да се поправе реквизити који нису у функцији, набаве нови реквизити и поправи ограда у дјечјем вртићу.

Она је подржала асфалтирање Улице Мехмед-паше Соколовића.

Она је предложила да се уврсти и јавна расвјета на релацији Аутобуска станица – „Шумарство“ у МЗ Кута и постављање сијалица на постојећим стубовима.

Она је замолила да стручна лица изађу на терен у МЗ Ливаде, код куће Кулића и других, гдје има укупно пет кућа, и сагледати могућност за постављање потпорног зида, у дужини од око 20 метара, о чему треба дати стручно мишљење.

Душан Бодирога је питао да ли се размишља да се уреди локација Ушћа, која је веома атрактивна, за коју постоји лијепо идејно рјешење које вриједи размотрити; шта ће се радити са објектом неизграђеног хотела на Ушћу, који је почео да се гради прије више од 10 година, а сада представља ругло у граду.

Он је подржао уређење простора испред зграде Музеја „Стара Херцеговина“, као и постављање бисте др Ристу Јеремићу.

Начелник Општине, **Милан Вукадиновић** је, у завршној ријечи, дао одговоре и појашњења у вези са дискусијама одборника.

Уређење Ушћа је третирано пројектом заштите обала Дрине и Тохотине, за које постоје добри идејни пројекти које су иницирали Мирко Андрић, архитекта из Фоче, као „Трг трифтару“ и Омладински покрет.

У једном дијелу Ушћа постоји приватни простор.

Хотел у изградњи на обали ријеке Дрине је у приватном власништву, инвеститор објекта има све дозволе, па Општина нема законске могућности да то

регулише на свој начин, али ће пробати да овај дио заштити неким рекламним паноом или церадом.

Он је коментарисао и друге позиције из Приједлога програма.

Након окончане расправе, предсједник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о Приједлогу програма.

Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, већином гласова („за“ је гласало 16 одборника, нико није гласао „против“, пет одборника је било „уздржано“), донијела

З а к љ у ч а к

Скупштина Општине Фоча усваја Програм уређења грађевинског земљишта за 2023. годину.

АД – 6. Приједлог програма заједничке комуналне потрошње за 2023. годину

Уводно образложење о Приједлогу програма дао је **Младен Матовић**, самостални стручни сарадник у Одјељењу за просторно уређење и стамбено-комуналне послове.

Он је констатовао да су Буџетом Општине за 2023. годину за заједничку комуналну потрошњу планирана средства у износу од 630.000 КМ, која су у Приједлогу програма распортеђена на одређене позиције:

- одржавање јавних површина и заштита животне средине, 500.000 КМ,
- одржавање јавних саобраћајних површина у насељима, 20.000 КМ,
- одвођење атмосферских и других вода са јавних површина, 25.000 КМ,
- дјелатности ЗОО хигијене, 35.000 КМ,
- потрошња уличне расвјете, 120.000 КМ,
- саобраћајни знакови, 10.000 КМ.

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Приједлогу програма.

За дискусију се јавио одборник **Милорад Костић**.

Он је сматрао да се за чишћење и уређење града издвајају велика буџетска средства, а да је град и даље прљав. Чишћење јавних површина у насељима је врло ријетко, а има насеља која немају ниједан контејнер.

Он је питао ко врши надзор над извршеним радовима.

Чишћење улица је веома слабо. Он је навео примјер да су испод Градског стадиона данима на коловозу стајале поломљене гране од топола и сметале су у безбједном одвијању саобраћаја. Свакодневно се чисте само двије улице у центру града, док се чишћење и прање осталих улица у граду не ради скоро никако, иако постоје ватрогасана возила и ријеке, па би се прање улица могло вршити више пута у току године, а надзор над спровођењем овог програма треба да врши Општина, јер за то издваја велика буџетска средства.

За чишћење пропуста и канала издвајају се знатна средства, али се не врши њихово чишћење. Пропусти су тотално зачепљени и са падом мање кише они не могу да приме оборинске воде и вода тече улицом. Он је сугерисао да се пропусти редовно чисте, посебно након зимске сезоне и у јесен.

Паркови се одржавају једино у главној улици, док је одржавање других паркова и простора лоше, наводећи као примјер простор између мостова и Алаџански парк.

У граду се пребрзо вози и једино што може да успори ту вожњу су лежећи полицајци, које треба постављати на најкритичнијим мјестима.

У задње вријеме има доста паса луталица у граду, о чему би требало повести рачуна, јер су за рад Азила предвиђена буџетска средства од 35.000 КМ.

Након окончане расправе, предсједник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о Приједлогу програма.

Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, већином гласова („за“ је гласало 16 одборника, нико није гласао „против“, пет одборника је било „уздржано“), донијела

З а к љ у ч а к

Скупштина Општине Фоча усваја Програм заједничке комуналне потрошње за 2023. годину.

АД – 7. Приједлог програма утрошка средстава од шумских сортимената за 2023. годину

Уводно образложење о Приједлогу програма дао је **Младен Матовић**, самостални стручни сарадник у Одјељењу за просторно уређење и стамбено-комуналне послове.

Он је констатовао да су Буџетом Општине за 2023. годину за средства од шумских сортимената планирана у износу од 800.000 КМ, која су распоређена на одређене позиције, за које је дао одговарајућа образложења:

- одржавање објеката друмског саобраћаја и других грађевинских објеката, 250.000 КМ, гдје су заступљене све мјесне заједнице,
- зимско одржавање путева, 80.000 КМ,
- изградња саобраћајне инфраструктуре, 300.000 КМ (асфалтирање дијела пута Ливаде – Орахово, Велечево – Орахово, путни правци у насељима Драгошеве, МЗ Кута, Врантеговине, санације кровова на зградама у МЗ Ливаде),
- инвестиционо одржавање објеката, 150.000 КМ (асфалтирање локалног пута Брод - Ђеђево, санација крова на згради у Миљевини, модернизација свјетиљки у Спортској дворани, одводња оборинских вода у насељу Велечево, санација клизишта у насељу Лучка Врела, асфалтирање саобраћајнице кроз насеље Рјечица),
- комунална опрема, 20.000 КМ.

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Приједлогу програма.

У расправи су учествовали одборници: Татјана Шифорија, Милорад Костић и Душан Бодирога.

Татјана Шифорија је констатовала да је од шумских сортимената у 2023. години планирано 800.000 КМ, што представља увећање за 241.000 КМ у односу на 2021. годину.

За саобраћајну структуру је планирано 300.000 КМ. За асфалтирање дијела пута Ливаде - Орахово и дијела пута Велечево - Орахово предвиђено је 95.000 КМ.

Она је питала да је у Приједлогу програма предвиђен наставак асфалтирања и крпљење рупа од Обреновића кућа.

Она је подржала изградњу и санацију тротоара у Крајишкој улици, Улици Краља Петра, Његошевој улици и Улици 9 мај, као и асфалтирање путева у насељима Врантегови и Драгошевине.

У Улици Петра Бојовића простор од нотарске и адвокатске канцеларије до Удружења „Трачак наде“ је у веома лошем стању, отежан је приступ, па је предложила да се и овај простор по могућности асфалтира и уреди.

Она је подсетила да је постављала одборничко питање за асфалтирање и насипање путева у насељу Шуковац, на релацији рампа – Давидовића кућа, до краја насеља, гдје се тешко се одвија саобраћај, а мјештани су показали спремност да учествују на уређењу овог пута у погледу раскресивања. Она је питала да ли су у Приједлогу програма планирани ови радови.

Она је питала која три путна правца су планирана за асфалтирање у МЗ Кута.

Она је пренијела захтјеве грађана за насипање и уређење приступног пута у Штовићу, прије Кута, код другог бетонског моста на Бистрици, као и асфалтирање пута у дужини од 100 метара на кривини изнад куће Станојевића, који због великог блата није проходан.

Она је подржала планирано асфалтирање пута Брод - Ђеђево, санирање крова на згради у Миљевини, као и модернизацију свјетиљки у Спортској дворани.

За Рјечицу је планирано 38.000 КМ. Она је подсетила да је постављала одборничко питање везано за Улицу игманског марша, гдје је асфалт у веома лошем стању и потребна је његова реконструкција у дужини од 300 метара.

Милорад Костић је истакао да су приходи од шумских сортимената увећани у односу на прошлу годину за нешто више од 100.000 КМ, што није неко увећање јер би ови приходи требало да буду много већи, најмање милион КМ, имајући у виду колико се шума сијече. Али то нико не контролише, а Општина прихвати оно што прикаже ШГ „Маглић“.

Средства за санацију локалних и некатегорисаних путева у мјесним заједницама Мештевац, Челебићи и Завит у укупном износу од 45.000 КМ су веома мала, имајући у виду велики простор, стање лоше путне инфраструктуре и да се са овог подручја извуче велика количина дрвних сортимената.

Он је сматрао да је требало навести шта ће се радити у којем засеоку и да треба приволити ШГ „Маглић“ да учествује у санацију ових путева, пошто оно извлачи шумске сортименте и највише их оштећује.

Санација локалних путева у МЗ Драгочава је у претходном периоду рађена веома лоше, рупе на путу су засипане шљунком, па су грађани морали сами да врше поправке на путу. Он је питао шта се конкретно планира урадити у МЗ Драгочава.

Он је подржао суфинансирање санације кровова на зградама у насељу Ливаде, Ламела А, Б и Ц, јер има доста зграда код којих би требало извршити санацију кровова и фасада, уз сугестију да се нађу већа средства за ове потребе.

За изградњу потпорног зида испод објекта „Линеа“, у МЗ Обилићево, планирано је 15.000 КМ, што није довољно, јер се тиме ништа не може урадити ако се има у виду планирани обим радова. Он је навео примјер да је за један пропуст на Бараковцу, у који је отишло 7 - 8 m³ бетона, фактурисано 16.000 КМ, тако да би за наведене радове на подзиди код „Линее“ требало издвојити 300.000 КМ.

Он је питао шта је са санацијом канализације у Терезлуку, иза старе куће Хацивуковића, која се упорно избјегава.

Душан Бодирога је истакао да од једног милиона КМ средстава Владе РС није асфалтиран ниједан путни правац у мјесним заједницама Заваит, Челебићи и Мештревац.

Постоји намјера да се на овом подручју развија туризам, јер постоји оргроман потенцијал, али је то са овом путном комуникациом тешко остварљиво, а сви ентузијастички желе да развијају туризам осуђени су на пропаст.

Са овог подручја експлоатише се преко 50% шумских сортимената, а за путеве у ове три мјесне заједнице планирано је укупно 45.000 или по 15.000 КМ.

Он је питао колики ће бити прилив од шумских сортимената у 2023. години, односно да ли је износ од 800.000 КМ укупан износ.

Младен Матовић, самостални стручни сарадник у Одјелу за просторно уређење и стамбено-комуналне послове, је у завршној ријечи одговорио на питања и дао образложења у вези са дискусијама одборника.

У Приједлогу програма нису наведени конкретни путни правци који ће бити санирани, јер ће се то питање уредити у договору са председницма Савјета мјесних заједница, у складу са њиховим приоритетима.

У асфалтирању пута Ливаде – Орахово укључен је и дио од 500 метара, а санација ударних рупа ће се радити према редовним активностима.

У Рјечици је планирано санирање 300 метара саобраћајнице, која је пропала.

За потпорни зид код „Линее“ планирано је укупно 50.000 КМ, у који износ улазе неискоришћена средства из прошле године у износу од 35.000 КМ. За овај потпорни зид урађена је пројектна документација са прорачуном радова.

Начелник Општине, **Милан Вукадиновић**, је истакао да путна комуникација према Завиту, Челебићима и Мештревцу треба да завриједи више пажње. Зграда основне школе у Заваиту је уступљена Парку природе како би се још више дало на значају овом крају. Охрабрујуће је и што је добијена концесија за рудник олова и цинка у Челебићима, па се са надлежним из овог рудника преговара да и они учествују у реконструкцији овог пута.

Водиће се разговори са министром саобраћаја и веза, који ће посјетити Општину, да се асфалтирање пута од Драгочаве продужи према Челебићима, са правцима према Слатини и Годијену.

Након окончане расправе, председник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о Приједлогу програма.

Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, већином гласова („за“ је гласало 16 одборника, нико није гласао „против“, пет одборника је било „уздржано“), донијела

З а к љ у ч а к

Скупштина Општине Фоча усваја Програм утrophка средстава од шумских сортимената за 2023. годину.

АД – 8. Приједлог програма утrophка средстава од концесионих накнада за 2023. годину

Уводно образложење о Приједлогу програма дао је **Младен Матовић**, самостални стручни сарадник у Одјелу за просторно уређење и стамбено-комуналне послове.

Он је констатовао да су Буџетом Општине за 2023. годину средства од концесионих накнада планирана у износу од од 335.000 КМ, која су распоређена на одређене позиције, за које је дао одговарајућа образложења:

- одржавање пута: Брштеновица – Тара, 20.000 КМ,
- изградњу нове депоније, 300.000 КМ,
- издаци за депонију Бабин поток, 15.000 КМ.

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Приједлогу програма.

У расправи су учествовали одборници: Душан Бодирога и Милорад Костић.

Душан Бодирога је питао када ће се коначно кренути са експлоатацијом рудника руде олова и цинка у Челебићима, пошто је дата концесија за тај рудник.

Он је подсјетио да је, прије три године, директор „Western Mining“ био на сједници Скупштине и обећао да ће за три године кренути експлоатација у овом руднику, што би много значило за грађане овог краја, али и за Владу РС, која би сигурно помогла да се овај пут изгради.

Милорад Костић је питао колико је поједначно сваки од субјеката платио концесионе накнаде, сматрајући да би тај податак требало да буде саставни дио Приједлога програма, да се види ко уплаћује ове накнаде.

Он је питао шта ће бити са флором и фауном уколико се крене са експлоатацијом олова и цинка у руднику у Челебићима, јер је Парк природе неспојив са рудником.

Представници извршне власти Општине, као предлагачи, изнијели су, у завршној ријечи, одговоре на питања и појашњења у вези са дискусијама одборника.

Драган Ивановић, начелник Одјељења за финансије, је образложио да се концесионе накнаде не уплаћују на рачуне Општине Фоча, већ на рачуне јавних прихода Републике Српске, па нема увида који су субјекти уплатили концесионе накнаде.

На иницијативу Савеза општина и градова РС, покушано је да се ова област мало боље уреди како би локалне заједнице знале колико и ко уплаћује концесионе накнаде, барем када су у питању концесионе накнаде од мини хидроелектрана.

Милан Вукадиновић, начелник Општине, је, везано за експлоатацију руде олова и цинка у Челебићима, образложио да је овај рудник добио концесију и да ће у наредне двије-три године кренути експлоатација.

Тражено је да експлоатација руде не угрожава Парк природе, па је Завод за заштиту културно-историјског наслеђа урадио елаборате, водећи о томе рачуна и да једно са другим буде спојиво.

Након окончане расправе, предсједник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о Приједлогу програма.

Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, већином гласова („за“ је гласало 16 одборника, нико није гласао „против“, пет одборника је било „уздржано“), донијела

З а к љ у ч а к

Скупштина Општине Фоча усваја Програм утрошка средстава од концесионих накнада за 2023. годину.

АД – 9. Приједлог програма утрошка средстава од водних накнада за 2023. годину

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Приједлогу програма.

Није било пријављених за дискусију.

Предсједник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о Приједлогу програма.

Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, већином гласова („за“ је гласало 16 одборника, нико није гласао „против“, пет одборника је било „уздржано“), донијела

З а к љ у ч а к

Скупштина Општине Фоча усваја Програм утрошка средстава од водних накнада за 2023. годину.

АД – 10. Приједлог одлуке о утврђивању просјечне коначне грађевинске цијене 1 m² корисне површине стамбеног и пословног простора на подручју општине Фоча у 2022. години

Уводно образложење о Приједлогу одлуке дала је **Рада Крнојелац**, самостални стручни сарадник у Одјељењу за просторно уређење и стамбено-комуналне послове.

Она је истакла да постоји законска обавеза да се предметна одлука донесе до 31. марта текуће године, у складу са Законом о уређењу простора и грађењу.

Овом одлуком утврђује се цијана 1 m² корисне површине стамбеног и пословног простора на подручју општине Фоча у 2022. години, на сонову података који су предвиђени у предмјерима и предрачунима радова за издате грађевинске дозволе у претходној години.

Ова цијена служи као основица за обрачун ренте, која се плаћа код изградње објеката у 2023. години.

Ова цијена је утврђена у износу од 850 KM/m² и иста је као претходне године.

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Приједлогу одлуке.

За дискусију се јавио одборник **Милорад Костић**.

Он је, говорећи испред Клуба одборника СДСА-а, тражио од предлагача да објасни шта значи грађевинска рента, какве погодности добија инвеститор који гради и плаћа ту ренту и како је рента одређена према грађевинским зонама, којих има четири.

Он је приговорио на висина предложене ренте у Првој грађевинској зони, јер постоји и посебан намет уз грађевинску дозволу за уређење грађевинског земљишта.

Цијена једног m^2 корисне површине стамбеног и пословног простора на подручју општине Фоча реално би била $700 \text{ KM}/m^2$ и када се она умањи за 30%, то је око $490 \text{ KM}/m^2$, што је реално за општину Фоча, јер нема реалног сектора ни привреде која би могла диктирати оволике ренте.

Он је сматрао да је рента у много развијенијим градовима много нижа, па је предложио да ова цијена умјесто $850 \text{ KM}/m^2$ буде $700 \text{ KM}/m^2$.

Рада Крнојелац је, испред предлагача, образложила да се висина предложене накнаде одређује математички, на основу података који су дати у предмјерима и предрачунима радова у пројектима у претходној години.

Скупштина нема основа да мијења предложену цијену, јер је начин обрачуна ренте прецизиран у члану 38. Одлуке о уређењу простора и грађевинском земљишту, која је усклађена са Законом о уређењу простора и грађењу.

Она је образложила шта значи грађевинска рента која је тачно дефинисана Законом о уређењу простора и грађењу, а она је погодност коју субјекат има везано за локације на којој се објекат гради и није иста погодност ако се објекат гради у првој или трећој грађевинској зони.

Она је закључила да је предложена одлука урађена у складу са законом, да има свој правни основ, а да се она може оспоравати у посебном поступку.

Након окончане расправе, председник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о Приједлогу одлуке.

Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, већином гласова („за“ је гласало 16 одборника, нико није гласао „против“, а пет одборника је било „уздржано“), донијела

О д л у к у
о утврђивању просјечне коначне грађевинске цијене
 $1 m^2$ корисне површине стамбеног и пословног простора
на подручју општине Фоча у 2022. години.

АД – 11. Приједлог одлуке о утврђивању просјечних јединичних цијена радова комуналне и друге јавне инфраструктуре и уређења јавних површина

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу Приједлогу одлуке.

За дискусију се јавио одборник **Милорад Костић**.

Он је истакао да јединичне цијене улазе у формулу на основу којих се обрачунава рента и уређење градског грађевинског земљишта, као и да су предложене цијене веће у односу на 2022. годину.

У саобраћајној инфраструктури: изградња тротоара и других пјешачких површина је била 80 KM, а сада је 90 KM; изградња паркинг површила је била 86 KM, а сада је 96 KM; изградња саобраћајница је била 96 KM, а сада је 108 KM.

Код водоводне мреже: водовод профила 100 mm кроз зелену површину био је 40 KM, а сада је 45 KM; водовод профила 160 mm кроз зелену површину био је 55 KM, а сада је 75 KM; водовод профила 100 mm у саобраћају био је 60 KM, а сада је 80 KM; водовод профила 160 mm у саобраћају био је 75 KM, а сада је 110 KM.

У многим насељима нема канализационе мреже, али се она обрачунава.

Код фекалне канализације: профил 300 mm кроз зелену површину био је 110 КМ, а сада је 160 КМ; профил 300 mm у саобраћајници, у асфалтној површини, био је 145 КМ, а сада је 215 КМ.

Код изградња хидротехничке инфраструктуре: кишна канализација Ф 250 mm, кроз зелену површину, била је 90 КМ, а сада је 135 КМ; кишна канализација Ф 300 mm, кроз зелену површину, била је 110 КМ, а сада је 165 КМ; кишна канализација Ф 250 mm у саобраћају била је 125 КМ, а сада је 190 КМ; кишна канализација Ф 300 mm у саобраћају, у асфалтној површини, била је 145 КМ, а сада је 215 КМ.

Уређење зелених површина је повећано за 1-2 КМ.

Код енергетске инфраструктуре су остале исте цијене.

Он је прочитао одребе из члана 77. Закона о уређењу простора и грађењу којим је прописано шта све обухвата накнада за уређење градског грађевинског земљишта.

Он је сматрао да су цијене у предложеној одлуци високе, јер су узети параметри само двије фирме, ПВиК „Извор“ и „Симинг трејд“, а требало је обавити разговор са више фирми.

Он је образложио судски поступак који је водио са Општином Фоча у вези са плаћањем накнаде за уређење градског грађевинског земљишта код изградње свог страмбеног објекта, који спор је ријешен у његову корист.

Он је закључио да ако Општина није улагала у уређење градског грађевинског земљишта, не може га наплаћивати инвеститору.

Рада Крнојелац, самостални стручни сарадник у Одјељењу за просторно уређење и стамбено-комуналне послове, је, испред предлагача, образложила да су цијене у Приједлогу одлуке више у корист будућих инвеститора, који ће сами својим средствима вршити опремање градског грађевинског земљишта.

Цијене су утврђене на основу цијена предузећа „Извор“ и „Симинг трејд“, који су у претходној години имали закључене уговоре.

Јединичне цијене не служе за обрачун накнада које инвеститори плаћају као намет, већ служе само за обрачун колико ће инвеститори уложити сами у опремање грађевинског земљишта. У граду је, углавном, уређено градско грађевинско земљиште, тако да је мало инвеститора који о свом трошку врше уређење градског грађевинског земљишта.

Она је закључила да је постоји законска обавеза за доношење ове одлуке.

Након окончане расправе, председник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о Приједлогу одлуке.

Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, већином гласова („за“ је гласало 14 одборника, нико није гласао „против“, а пет одборника је било „уздржано“), донијела

О д л у к у

**о утврђивању просјечне коначне грађевинске цијене
1 m² корисне површине стамбеног и пословног простора
на подручју општине Фоча у 2022. години.**

АД – 12. Приједлог одлуке о висини накнаде за трошкове уређења градског грађевинског земљишта за 2023. годину

Уводно образложење о Приједлогу одлуке дала је **Рада Крнојелац**, самостални стручни сарадник у Одељењу за просторно уређење и стамбено-комуналне послове.

Она ја истакла да је Приједлог одлуке допуњен новим регулационим плановима, а регулише одређене правне ситуације које се могу појавити у пракси.

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Приједлогу одлуке.

За дискусију се јавио одборник **Милорад Костић**.

Он је сматрао да Општина не треба да врши наплату за уређење грађевинског земљишта ако инвеститор о свом рошку ради то уређење.

Она је прочитао одредбе из Закона о уређењу простора и грађењу да рента представља накнаду коју инвеститор плаћа по основу природних и локацијских погодности, које му даје комунална инфраструктура која је изграђена од локалне заједнице. То значи да плаћањем ренте инвеститор локалној заједници рефундира улагање које је она имала у изградњи комуналне инфраструктуре (вода, струја, канализација, канали, путеви, близина школе, близина болнице и сл).

Али, како се наканада за уређење грађевинског зељишта суштински поклапа са рентом, очигледно је да инвеститор плаћањем истовремено и ренте и ове накнаде два пута плаћа локалној заједници по истом основу.

Он је поново нагласио да је по одлуци Врховног суда РС Општина Фоча била дужна да му плати 1.800 КМ на име судских трошкова судског поступка.

Он је прочитао одредбе из чланова 42. и 43. Одлуке о уређењу простора и грађевинском земљишту, која се односи на припремене радове, питајући када је општина у било кејем дијелу града одрађивала припремене радове, а пракса је да се, поред ренте, наплаћује и уређење градског грађевинског земљишта, за шта би морала доказати да је изводила припремене радове.

Он је закључио да оспорава висину ренте из Приједлога одлуке сматрајући да је она штетна за грађане, при чему је наканада за уређење грађевинског земљишта у Првој грађевинској зони 17 КМ/м, што није нимало мало.

Рада Крнојелац, самостални стручни сарадник у Одјељењу за просторно уређење и стамбено-комуналне послове, је, испред предлагача, образложила да је Приједлог одлуке урађен у складу са Законом о уређењу простора и грађењу и општинском одлуком о уређењу простора и грађевинском земљишту.

Предметна материја је сложена и грађанима је тешко схватљива шта је рента, а шта накнада за уређење грађевинског земљишта, која је одређена законом и годинама се доноси у Скупштини за календарску годину.

Цијело градско грађевинско зељиште покривено је регулационим плановима и накнада се наплаћује само за уређено градско грађевинско земљиште.

Ова наканада се некада наплаћивала и за насеље Шуковац, али се од 2018. години она не наплаћује.

Она је истакла да Општина Фоча није изгубила спор са одборником Костићем, већ је Врховни суд РС вратио предмет на поновни поступак, тако да није пресудио у његову корист.

Након окончане расправе, председник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о Приједлогу одлуке.

Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, већином гласова („за“ је гласало 16 одборника, пет одборника је гласало „против“, није било „уздржаних“), донијела

**Одлуку
о висини накнаде за трошкове уређења
градског грађевинског земљишта за 2023. годину.**

АД – 13. Приједлог одлуке о приступању изради измјена и допуна дијела Регулционог плана „Бараковац“ Фоча (друга одлука о измјени од усвајања Плана)

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Приједлогу одлуке.

Није било пријављених за дискусију.

Председник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о Приједлогу одлуке.

Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, једногласно („за“ је гласао 21 одборник), донијела

**О д л у к у
о приступању изради измјена и допуна дијела Регулционог плана
„Бараковац“ Фоча (друга одлука о измјени од усвајања Плана.**

АД – 14. Приједлог одлуке о комуналним таксама

Уводно образложење о Приједлогу одлуке дала је **Оливера Елез**, начелница Одјељења за привреду и друштвене дјелатности.

Она је констатовала да је Приједлог одлуке усклађен са Законом о комуналним таксама, који је 2022. године укинуо таксу на истицање фирме, што је био значајан приход општине.

Како је у досадашњем периоду основни текст општинске одлуке више пута био мијењан и допуњаван, предлагач се одлучио да донесе нову одлуку у интегралном тексту, што омогућује њену прегледнију и лакшу примјену.

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Приједлогу одлуке.

Није било пријављених за дискусију.

Председник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о Приједлогу одлуке.

Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, једногласно („за“ је гласало 20 одборника), донијела

**О д л у к у
о комуналним таксама.**

АД – 15. Приједлог одлуке о покретању поступка статусне промјене Центра за културу и информисање са п.о Фоча

Уводно образложење о Приједлогу одлуке дао је **Бранимир Радовић**, секретар Скупштине.

Он је констатовао да се предложеном одлуком врши усклађивање облика организовања Центра за културу и информисање са Законом о систему јавних служби, што је у претходном периоду урађено за све пословне субјекте чији је оснивач Општина Фоча, који су добили својство јавне установе.

Овај закон предвиђа да се у области културе оснивају установе, док се у области јавног информисања оснивају јавна предузећа.

У претходном периоду извршна власт Општине и Скупштина су били сагласни да се у овом субјекту не врши раздвајање, те је он наставио да дјелује у облику у којем је уписан у судски регистар.

Центар за културу и информисање је извршио задњи упис у судски регистар 2012. години, када је извршен упис промјене лица овлашћеног за заступање и усклађивање дјелатности са законом и Уредбом о класификацији дјелатности РС.

Законом о регистрацији пословних субјеката у РС је дао право регистарским судовима да по службеној дужности траже од субјеката да изврше усклађивање облика организовања са Законом о систему јавних служби. Тако је у 2022. години, након именовања Славице Филиповић за новог директора Центра за културу и информисање, Окружни суд у Требињу одбио да изврши упис у судски регистар промјену лица овлашћеног за заступање, уз налог да Центар за културу и информисање усклади свој облик организовања са Законом о систему јавних служби. На рјешење овог суда је уложена жалба, уз наводе да суд упис промјене лица овлашћеног за заступање Центра условљава претходним питањем, али је ова жалба одбијена.

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Приједлогу одлуке.

У расправи су учествовали одборници: Душан Бодирога, Бранка Драгичевић, Милорад Костић, Драгослав Станојевић и Срђан Драшковић, предсједник Скупштине, као и Огњен Бодирога, народни посланик у Народној скупштини РС.

Душан Бодирога је сматрао да у називу предложене одлуке не треба да стоје скраћенице него пуни називи.

Он је истакао да у Републици Српској има седам установа које су организоване као на исти начин као Центар за културу и информисање Фоча, а то су: ЈУ Центар за културу и информисање Источна Илица, ЈУ Центар за информисање и културу Невесиње, Центар за културу и информисање Лопаре, Информативно-културни центар Гацко, Центар за информисање и образовање Требиње, Центар за културу, физичку културу, образовање и информисање Челинац и Центар за културу, спорт и информисање Котор Варош.

Мизеј „Стара Хецеговина“ Фоча покрива све области културе, па ако се узме у обзир да култура обухвата умјетност и очување традиције, у Музеју постоје историјске изложбе, изложбе слика, вајарске изложбе, промоције књига, организују се позоришне представе, а могу да се врше и пројекције филмова.

Из области културе има и Библиотека „Просвјета“ која врши промоцију књига, па се поставља питање због чега је потребна још једна установа из области културе.

Предузеће за информисање ће се морати финансирати из гранта Општине, а јавна установа ће се финансирати као буџетски корисник.

Овим раздвајањем само се гомилају трошкови., биће два директор, а биће упитна будућност Радио Фоче.

Он је питао зашто уз Приједлог одлуке није достављена и одлука Окружног суда Требиње.

Бранка Драгичевић је истакла да је Радио Фоча једино јавно гласило у Општини и постоји већ 47 година. Општина претендује да буде град, тежи да буде Студентски центар, регионални центар и туристички град, а за све то је потребно да постоји сигурно јавно гласило као што је Радио Фоча.

На сједници Комисије за статутарна питања и прописе је речено да се Радио Фоча мора издвојити од културе и да је то једина могућност. Међутим, у једном броју општина у Републици Српској информисање и култура су у оквиру истог правног субјекта. Тако у општини Гацко, Радио Гацко послује у оквиру јавне установе, а послјере задњих локалних избора промијењена су два директора у том центру, који није морао мијењати статус установе.

Такође, у општини Невесиње постоји ЈУ Центар за информисање и културу.

У Требињу је постојао Центар за културу и информисање, који се 2013 раздвојио због подјеле страначких функција и политичког плијена, како би се добиле двије установе и два директорска мјеста.

На регији је једино у општини Вишеград формирано предузеће из области јавног информисања, али се то није показало као добро рјешење.

Ако Радио Фоча буде на гранту, он тешко може опстати.

Она је изразила сумњу да се оваквом реорганизацијом Центра за културу и информисање иде за урушавање Радио Фоче, што може довести до његовог гашења или приватизације.

Она је апеловала да се добро размисли шта је најбоље рјешење, у интересу локалне заједнице и радника Радија, јер није добро да Радио пређе на грант.

Она је предложила да се, уколико је то могуће, региструје ЈУ Центар за културу и информисање.

Милорад Костић је сматрао да је одборницима требало доставити одлуку из које би се видјело да се Радио Фоча мора организовати као јавно предузеће.

Информисање од спонзорисања и осталог годишње заради 25.000 КМ, јер нема привреде да би се то могло повећати, а та средства нису довољна ни за два радника, за двије бруто плате.

Он је питао када ће се појачати сигнал Радио Фоче, који је лош чак и у неким дијеловима града.

Он је сматрао да се подјела Центра за културу и информисање врши из политичких разлога, да би се именовало још један директор и запослио одређени број радника.

Драгослав Станојевић је сматрао да је секретар Скупштине у уводном ообразложењу изнио правне разлоге за доношење предложене одлуке.

На сједници Колегијума је речено да нико од радника из Центра за културу и информисање неће остати без посла.

Он је сматрао да Приједлог одлуке треба подржати.

Срђан Драшковић, предсједник Скупштине, је истакао да је директорица Центра за културу и информисање већ пола године имала проблеме приликом

апликације за пројекте код међународних организација и за пројекте на нивоу БиХ, зато што није уписана у судски регистар, а регистарски суд неће да изврши тај упис док се не изврше статусне промјене, о чему је говорио и секретар Скупштине.

На сједници Колегијума се дискутовало на ову тему и образложено је да нико од радника Центра за културу и информисање неће остати без посла и да се раздвајањем јавног информисања и културе суштински ништа неће промијенити.

Он је сматрао да би била добра прилика да се спорт и култура обједине у једну установу, као нпр. Центар за културу и спорт или Културно-спортски центар, јер су културно-спортске манифестације често повезане. На овај начин би се повећао и обим дјелатности ове установе, па би она могла да организује и концерте, позоришне представе, да одржава и користи објекте и врши наплату њиховог коришћења.

Он је истакао да нико нема намјеру да се укине Радио Фоча нити се у том правцу размишља, а постоји обећање да нико од радника неће остати без посла.

Душан Бодироба је, у име Клуба одборника СДС-а, истакао да се раздавајање информисања и културе врши из разлога да би се отворила радна мјеста и запослила нова лица, чиме би се створили нови расходи буџета, без реалних основа.

Он је питао зашто би се спајали култура и спорт, ако у Општини постоје институције које покривају све дјелатности културе, као што је Музеј „Стара Хецеговина“, који има позоришну салу на коришћење, ради позоришне представе, може да ради и пројекције филмова итд.

Он је закључио да ово раздвајање неће никоме користити.

Огњен Бодироба, народни посланик у Народној скупштини Републике Српске, је истакао да се о овом питању детаљно информисао са правницима у Народној скупштини РС, који су сугерисали да се сачека са доношењем ове одлуке како се не би дошло у незгодну ситуацију.

Многи градови у Републици Српској немају радија, а у неким је радио приватизован.

Он је сматрао да регистарски суд у Требињу није донио одлуку да се Центар за културу и информисање раздваја.

Он је истакао да је Центар за културу и информисање у радном спору код суда због избора директорице Центра, па Општина може доћи у незгодну ситуацију ако суд пресуди овај радни спор у корист тужиоца.

Приједлог одлуке у правном основу не садржи одредбе Закона о јавним предузећима, што је потребно навести, како су сугерисали правници из Народне скупштине РС.

Највећи проблем је област јавног информисања које је као предузеће д.о.о. које мора да има свој рачун и нема додира са буџетом, а Општина ће то морати да финансира из гранта, јер кирије које сада убира Центар нису довољне за плате радника.

Ове године ће приходи од ПДВ локалним заједницама бити умањени за више од 10%, јер Република Српска мора да врати кредит у 2023. годину у износу од милијарду и 150 милиона КМ.

Он је сугерисао, сматрајући да је то најбоље рјешење, да се одложи доношење предложене одлуке за ову годину, као што су му то објаснили правници у Народној скупштини РС.

Срђан Драшковић је, у реплици одборнику Душану Бодироги, одговори да је у дискусији о предметној тачки дао идеју да се побољшава квалитет спорта и културних манифестација и да ту област води једно лице, а све из добрих намјера.

Бранимир Радовић, секретар Скупштине, је, у завршној ријечи, дао образложења и одговоре на питања у вези са дискусијама одборника.

У Приједлогу одлуке се користи назив који је уписан у судском регистру.

Закон о регистрацији пословних субјеката у РС је дао овлашћење регистарским судовима да, приликом уписа у судски регистар, по службеној дужности пазе на усклађивање организовања правног субјекта са законом, као што је случај код Центра за културу и информисање.

Од регистарског суда у Требињу је тражено да се изврши упис у судски регистар промјене лица овлашћеног за заступање Центра, а да се питање усклађивања са законом врши упоредо, али је тај захтјев одбијен.

Постојање судског закључка је ствар повјерења, а он се налази код Центра за културу и информисање и може се остварити увид у његов садржај.

Он је сматрао да Приједлог одлуке у правном основу садржи све што је потребно у овом дијелу поступка, тако да примједбе правника из Народне скупштине РС о садржају одредби Закона о јавним предузећима нису обавезне за овау одлуку, а могу се налазити у другој одлуци којом ће се регулисати питање реорганизације Центра и доношења одлука о оснивању јавног предузећа за информисање и јавне установе за културу.

Он је закључио да се предложеном одлуком отвара поступак усклађивања Центра за културу и информисање са Законом о систему јавних служби и да је у овом дијелу поступка остављено довољно времена да се све сагледа на прави начин.

Милан Вукадиновић, начелник Општине, је истакао да циљ Општине није да се гомилају предузећа и установе, нити да се отпуштају радници.

Суштина свега овога је да култура и информисање не могу да буду у оквиру истог правног субјекта, а какав ће бити облик организације културе, о томе ће се разговарати у наредном периоду.

Предложена одлука је само иницијални акт о покретању статусне промјене Центра за културу и информисање.

Код директорице Центра за културу и информисање постоји одлука Окружног суда у Требињу везано за ово питање.

Од ове теме не треба да се прави политизација и нико нема никакве скривене намјере.

Он је истакао није за то да се формира нова јавна установа и гомилају трошкови.

Култура може да постоји при Одјељењу за привреду и друштвене дјелатности или као одсјек при већ постојећој јавној установи, о чему ће се разговарати.

Након окончане расправе, предсједник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о Приједлогу одлуке.

Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, већином гласова („за“ је гласало 14 одборника, пет одборника је гласало „против“, није било „уздржаних“), донијела

О д л у к у
о покретању поступка статусне промјене
Центра за културу и информисање са п.о Фоча.

АД – 16. Приједлог одлуке о оснивању Територијалне ватрогасно-спасилачке јединице Фоча

Уводно образложење о Приједлогу одлуке дао је **Виде Вуковић**, начелник Одјељења за општу управу.

Он је истакао да се предложеном одлуком врши усклађивање са Законом о заштити од пожара, који је донесен 2019. године.

Територијална ватрогасно-спасилачка једница се формира као организациона једница унутар Општинске управе Општине Фоча.

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Приједлогу одлуке.

За дискусију се јавио одборник **Милорад Костић**.

Он је тражио да се објасни термин „спасилачка јединица“ и да ли се обједињује цивилна заштита и ватрогасно друштво.

Он је питао колико је лица из Цивилне заштите отишло да помогне у спасавању настрадалих у земљотресу у Турској и колико лица има лиценцу за спасавање у ванредним околностима.

Чланови удружења „Волф“ су ишли на спасавање у Турску, на постављање далеководна на Кмуру, као и у многим другим ванредним ситуацијама.

Територијална ватрогасно-спасилачка јединица би требало да користи искуства из Ватрогасне јединице Града Сарајева, из Хацића, која је веома обучена, састављена претежно од спортиста.

Он је питао хоће ли се у Територијалну ватрогасно-спасилачку јединицу Фоча запослити лица која имају лиценцу за спасавање у ванредним околностима.

Он је као добар примјер навео да Јагош Чомара, члан Удружења „Волф“, има најјаче лиценце за спасавање у ванредним околностима у свим условима. Њега ангажује Тужилаштво Црне Горе за спасавање и вађење утопљеника из корита ријека, а ангажује га СИПА БиХ, као рониоца. Он је предложио Начелнику Општине да се Јагош Чомара запосли у Територијалну ватрогасно-спасилачку јединицу Фоча, који би од ове јединице направио бренд.

Он је истакао да је у Приједлогу одлуке наведено да старајешина Територијалне ватрогасно-спасилачке јединице може бити лице које има завршен студиј првог циклуса са остварених најмање 180 ECTS бодова, али није наведено које стручне спреме.

Он је сматрао да руководилац ове јединице може бити лице које је посебно обучено.

Начелник Општине, **Милан Вукадиновић**, је, у завршној ријечи, образложио да су разлози за доношење предложене одлуке јасно наведени у образложењу Приједлога одлуке. Он је прочитао текст из овог образложења који се односи на разлоге доношења предложене одлуке.

Он је истакао да у Територијалној ватрогасно-спасилачкој јединици не жели гомилати нови број лица, уз напомену да се у овој јединици налази доста лица који су у зрелој животној доби, па ће се са њиховим одласком у пензију вршити запошљавање стручних лица, са одговарајућим лиценцама и млађе животне доби.

Удружење „Волф“ је изузетно способно да дјелује у ванредним околностима и он им је дао пуну подршку, као и осталим спелеолошко-спасилачким удружењима.

Јагош Чомара је изузетно способно лице и треба размишљати на који начин му се може помоћи.

Након окончане расправе, предсједник Скупштине је позвао одборнике да се изјасне о Приједлогу одлуке.

Након извршеног гласања, он је констатовао да је Скупштина Општине Фоча, већином гласова („за“ је гласало 15 одборника, нико није гласао „против“, а пет одборника је било „уздржано“), донијела

О д л у к у
о оснивању Територијалне ватрогасно-спасилачке јединице Фоча.

АД - 17. Информација о стању рјешавања управних предмета у 2022. години

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Информацији.

Није било пријављених за дискусију.

Предсједник Скупштине је констатовао да је Скупштина Општине Фоча **упозната** са Информацијом о стању рјешавања управних предмета у 2022. години.

АД – 18. Информација о положају расељених лица, повратника и корисника алтернативног смјештаја на подручју општине Фоча

Предсједник Скупштине, **Срђан Драшковић**, је отворио расправу о Информацији.

Није било пријављених за дискусију.

Предсједник Скупштине је констатовао да је Скупштина Општине Фоча **упозната** са Информацијом о положају расељених лица, повратника и корисника алтернативног смјештаја на подручју општине Фоча.

АД – 19. Одговори на одборничка питања

Одговоре на одборничка питања са Деветнаесте редовне сједнице Скупштине коментарисао је одборник **Милорад Костић**.

Он је прочитао одговор на одборничко питање везано за Основну школу Поповом Мосту, у коме је наведено да је простор школског дворишта планиран за изградњу фабрике воде. Он је сматрао да ће се тиме уништити објекат Основне школе, јер ако се изузме двориште и школска кухиња, онда то не може бити школа.

Он је коментарисао и одговор на одборничко питање у вези са статусом старог објекта Дејчијег вртића „Чика Јова Змај“, у коме је одговорено да ће се овај објекат искористити на најбољи могући начин.

Начелник општине, **Милан Вукадиновић**, је одговорио на допунска питања одборника Костића.

Стари објекат Дјечијег вртића „Чика Јова Змај“ неће бити намијењен за приватне инвестиције, већ може бити намијењен за неку јавну установу.

Он је дао објашњење у вези са изградњом фабрике воде у Поповом Мосту, уз напомену да Општина не жели да затвори Основну школу у Поповом Мосту, коју тренутно похађа двоје дјеце из породице Бадњар.

АД – 20. Одборничка питања

Нова одборничка питања поставили су одборници: Татјана Шифорија, Милорад Костић, Предраг Кунарац и Бранка Драгичевић.

Татјана Шифорија је поставила пет одборничких питања.

1. Она је, у име грађана мјесних заједница Ливаде и Лазарево, питала када ће се извршити санација дасака на мосту који спаја МЗ Ливаде и МЗ Лазарево?

Она је образложила да је овај мост реконструисан прије неколико година, али је дошло до пропадања и помјерања даски, па је отежано кретање пјешака и аутомобила овим мостом.

2. Она је, у име грађана МЗ Драгочава, питала када Општина Фоча планира извршити поправку крова на дому у Драгочави, који је у власништву Општине Фоча.

Она је образложила да је објекат у лошем стању и пријети му урушавање, па је неопходна његова санација, јер се у близини налази школа и игралиште.

3. Она је, у име грађана МЗ Ливаде, питала када ће се ријешити клизиште у Улици Цара Душана, на локацији Ливаде, код куће Топаловића и Кулића, гдје пут тоне и земља се урушава испод ових кућа?

Она је образложила да мјештани са овог локалитета (пет кућа) сматрају да би се овај проблем ријешити изградњом подзиде, у дужини од 20 метара.

4. Она је, у име групе грађана из Улице Петра Бојовића, замолила да се уреди простор око адвокатске и нотарске канцеларије у овом насељу, пошто је уређен простор око објекта Удружења „Трачак наде“.

5. Она је, у име групе грађана МЗ Душаново, питала:

Када ће се ријешити проблем отпадних (фекалних) вода у Улици Меше Селимовића, у насељу уз Тихотину, до кружног тока?

Она је образложила да се из насеља Ђуркуша све отпадне воде слијевају поред куће Шаренца на приобални дио и стварају несносан смрад.

Лица из ресорног одјељења су излазила на терен, али проблем није ријешен, па је апеловала да се овај проблем ријешити на начин који не би угрожавао становнике ове улице.

Милорад Костић је поставио два одборничка питања.

1. Он је истакао да од „Нестро“ пумпе на Горњем Пољу, па према насељу Брод, више од 40 кућа нема канализацију, а то је Друга грађевинска зона.

Он је образложио да грађани имају велики проблем са септичким јамама и смрадом који се шири овим насељем. Септичке јаме се исцрпавају најмање два пута у току године, што грађани морају да плаћају и то им нико не признаје.

Он је сугерисао да ПВиК „Извор“ овим грађанима не наплаћује исцрпавање септичких јама док се не ријешити питање комуналне мреже у овом насељу.

2. У насељу Ћерезлук, у доњем дијелу, изнад Градског стадиона, тачније испод кућа Ковача, гдје пролази пут паралелно са цестом и гдје је ограда од Градског стадиона, постоји одрон гдје стоји велика бетонска бандера која је у фази отискања и која ће пасти, а око бандере је пут око два метра и све се одронило и стало се са завршетком изградње потпорног зида.

У овом дијелу живи доста породица и користе овај пут, као што су породице: Достих, Остојић, Павловић, Јефтовић, Продановић, Лаловац и др.

Он је апеловао да се уради потпорни зид да би се спријечило отискање наведеног пута.

Предраг Кунарац

Он је истакао да се у близини жељезног моста који спаја насеља Ливаде и Лазарево налази дјечји вртић који је у лошем стању, јер је оштећена ограда, као и реквизити, па је апеловао да се овај проблем ријеша.

Бранка Драгичевић

Када ће бити ријешен проблем излијевања канализације у Соколској улици?

Она је образложила да се, након обилних падавина у мјесецу фебруару ове године, канализација данима слијевала све до Ватрогасног дома.

Овај проблем је истицан више пута, а 2022. године је било објашњење да је он ушао у програм рјешавања, али исти није ријешен.

АД – 21. Иницијативе одборника

Нове иницијативе дали су одборници: Мирослав Авдаловић, Милорад Костић, Милош Милић, Никола Вуковић, Душан Бодирога и Бранка Драгичевић.

Мирослав Авдаловић је дао двије иницијативе.

1. Он је предложио да се Спортска дворана у Фочи и пјешачки мост у Доњем Пољу назову по покојном начелнику Општине Фоча Здравку Крсмановићу:

- Спортска дворана „Здравко Крсмановић“,
- Мост Здравка Крсмановића.

2. Он је предложио да:

- дио или цијела Студентска улица носи назив: „Улица академика Борише Старовића“,
- шеталиште које прати Студентску улицу носи назив: „Шеталиште професорице Олге Благојевић“.

Милорад Костић је дао двије иницијативе.

1. Он је предложио да Начелник Општине Фоча назове организатора „ОК Феста“ и затражи да грађани општине Фоча за ову манифестацију, уз личну карту, плаћају 50% од цијене улазнице, што организатору не значи ништа.

2. Он је апеловао на одборнике Скупштине и грађане општине Фоча да, у складу са својим могућностима, финансијски помогну Међуопштинско удружење слијепих и слабовидих лица Фоча.

Милош Милић

Он је дао иницијативу да се Општина Фоча обрати надлежним институцијама Босне и Херцеговине и затражи да се цјелокупна војна имовина која се налази у Филиповићима преда на управљање и коришћење Општини Фоча.

Никола Вуковић

Он је сматрао да је сазрело вријеме да једна од улица у центру града носи назив: „Улица Фочанске бригаде“.

Душан Бодирога је дао двије иницијативе.

1. Он је предложио да се мост у центру града, код зграде Општине Фоча, назове по Фочанској бригади, што би било много значајније него да било која улица у граду носи назив: „Фочанска бригада“.

2. Он је предложио да се промијени Дан Општине Фоча.

Он је предложио да се као Дан Општине одреди 6. новембар, јер је 6. 11. 1918. године ослобођена општина Фоча и постала слободна, послје 450 година окупације, када је Друга армија српске војске ушла у Фочу.

За Дан Општине Фоча може да се одреди и 5. децембар, јер је 5. 12. 1918. године фочански срез донио одлуку да се припоји Краљевини Србији.

Он је сматрао да за Општину Фоча нема значајнијих датума од наведена два датума, јер 9. мај, који се слави као Дан Општине, није специфично везан за Општину Фоча.

Бранка Драгичевић

Она је предложила да се постави неколико канти за отпатке у кварту између зграде „Лепа Брена“ и нових зграда, гдје се игра велики број дјеце.

Она је замолила све присутне на овој сједници Скупштине да 19. марта 2023. године дођу у Градско позориште на манифестацију коју организује Међуопштинско удружење слијепих и слабовидих лица Фоча и куповином карте помогну ово удружење, као и манифестацију коју организује.

Драгослав Станојевић

Он је, уз захвалност, подржао иницијативу одборника Мирослава Авдаловића да Спортска дворана и мост у Доњем Пољу носе назив по покојном Здравку Крсмановићу.

Он је истакао да већ неколико година траје иницијатива да Спортска дворана носи назив по покојном Здравку Крсмановићу.

АД – 22. Текућа питања

Под тачком Текућа питања, одборница Татјана Шифорија је покренула иницијативу за промјену начина или обрачуна плаћања комуналне накнаде.

Грађани плаћају услуге одвоза смећа по 8,60 КМ мјесечно без обзира колико имају чланова домаћинства.

Грађани захтијевају да се обрачун ове накнаде плаћа по члану домаћинства, јер сматрају да домаћинства са једним или са два члана плаћају 8,60 КМ мјесечно, а исто толико плаћају и домаћинства са седам или осам студената.

Сједница Скупштине је завршила рад у 21.30 часова.

ЗАПИСНИК
ВОДИЛА
Милена Вуковић

СЕКРЕТАР
СКУПШТИНЕ
Бранимир Радовић

ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ
Срђан Драшковић